

Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи

(12 – 18 січня 2026 р.)

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....	3
Центральні органи влади	3
Місьцеве самоврядування	21
ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ	37
Центральні.....	37
Регіональні.....	60
МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	68

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Центр досліджень соціальних комунікацій

Національна юридична бібліотека

**Вимушені переселенці:
стан, проблеми, перспективи
(12-18.01.2026 р.)**

Інформаційно-реферативний бюлетень

(Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»)

Ідентифікатор медіа R30-01101)

Заснований у 2022 р. Видається щотижнево

Укладальник ***А. Березельський***

Відповідальна за випуск ***Н. Іванова***

Адреса редакції:

НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

© Національна бібліотека України імені
В. І. Вернадського, 2026

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Центральні органи влади

12.01.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/peretvorennia-komunalnykh-pidpriemstv-shcho-maiut-vrakhuvaty-hromady0802>

25 громад готові взяти участь в експериментальному проєкті зі створення фонду муніципального орендного житла

25 територіальних громад з різних регіонів України подали заявки на участь в експериментальному проєкті зі створення фонду муніципального (соціального) орендного житла. Розгляд і оцінка поданих пропозицій стануть фінальним етапом першої фази реалізації проєкту, координацію якого здійснює Міністерство розвитку громад та територій України.

Експериментальний проєкт передбачає будівництво муніципального орендного житла, яке перебуватиме у власності громад і надаватиметься за орендними ставками, нижчими за ринкові. Передусім таке житло призначене для внутрішньо переміщених осіб, ветеранів, багатодітних родин, людей з інвалідністю а також працівників соціальної та критичної інфраструктури.

«Ми запускаємо нову модель, яка дає громадам інструмент для будівництва житла для тих, хто найбільше цього потребує — внутрішньо переміщених осіб, людей, які втратили власний дім, фахівців, що працюватимуть і залишатимуться в громадах. Це не про тимчасові рішення, а про створення гідних умов для життя. 25 ініціативних звернень від громад — це початок проєкту, який дозволить відпрацювати механізм, а після завершення пілотної фази — масштабувати модель муніципального орендного житла по всій Україні, спираючись на реальний досвід і потреби людей», — наголосила заступниця Міністра розвитку громад та територій України Наталія Козловська.

Географія поданих звернень охоплює громади різного масштабу — від обласних центрів до середніх і малих територіальних громад. Значну частину заяв подали громади, які прийняли велику кількість внутрішньо переміщених осіб, а також громади з регіонів, що постраждали внаслідок бойових дій або тимчасової окупації.

Серед заявників — сім обласних центрів: Львів, Житомир, Миколаїв, Харків, Хмельницький, Кропивницький та Полтава. Загалом заявки надійшли від громад Полтавської, Львівської, Київської, Миколаївської, Запорізької, Тернопільської, Харківської, Житомирської та Одеської областей. Це такі міста, як Кременчук, Дрогобич, Буча, Вознесенськ, Збараж, Бердичів, Обухів тощо.

Окрему групу становлять громади, території яких наразі перебувають у тимчасовій окупації. Від них надійшло два ініціативних звернення. Зокрема, Сіверськодонецька міська військова адміністрація запропонувала реалізацію

проєкту на території села Халеп'я Обухівського району Київської області, а Бахмутська міська рада — у Гоцанській селищній територіальній громаді Рівненської області.

Оцінювання заявок протягом січня цього року здійснюватиме спеціальна комісія за участі представників Мінрозвитку, Міністерства фінансів України, Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України та Команди підтримки реформ. Представники Європейського Союзу та Європейський інвестиційний банк долучаться до роботи комісії як незалежні спостерігачі.

Оцінювання відбуватиметься за прозорою шкалою — повна відповідність, часткова відповідність або невідповідність — на основі чек-листа з 16 критеріїв, згрупованих у три ключові блоки:

1. Технічна готовність і земельні питання

Перевагу отримають громади з підготовленою земельною ділянкою площею понад 1 гектар із відповідним цільовим призначенням, а також з актуальним Генеральним планом або комплексним планом просторового розвитку, який не потребує змін для початку будівництва.

2. «Правило 500 метрів» — інфраструктурна доступність

Проєкт спрямований на формування повноцінного життєвого середовища, тому земельна ділянка має розташовуватися в радіусі до 500 метрів від:

- закладів дошкільної та загальної середньої освіти;
- медичних установ;
- зупинок громадського транспорту;
- ЦНАПів та закладів соціального захисту.

Окремо оцінюється близькість інженерних мереж: для максимальної оцінки відстань до точок підключення електро-, водо- та газопостачання не повинна перевищувати 200 метрів.

3. Фінансова спроможність і демографічна потреба

Громади мають підтвердити готовність до співфінансування проєкту. Повна відповідність передбачає здатність забезпечити не менше 10% вартості будівництва за рахунок місцевого бюджету або залучених донорських і грантових коштів. Пріоритет отримають громади, де кількість ВПО та інших категорій громадян, що потребують житла, перевищує 5% від чисельності населення.

Друга фаза оцінювання передбачає презентацію громадами власних концепцій будівництва муніципального орендного житла. На цьому етапі члени комісії здійснюватимуть виїзди на місця для уточнення поданих даних. За результатами оцінки комісія рекомендуватиме від 3 до 5 громад для участі у пілотній фазі інвестиційного проєкту.

Проєкт з будівництва соціального житла у пілотних громадах за підтримки Європейського інвестиційного банку та Європейської Комісії розрахований на два роки. Загальний обсяг фінансування пілоту становить 100

млн євро, з яких 50 млн — кредитні кошти та 50 млн — грантова складова. Кредит надається строком на 30 років із 10-річним пільговим періодом.

Житло залишатиметься у комунальній власності, не підлягатиме приватизації чи перепродажу та передбачатиме повне облаштування меблями й побутовою технікою. Замовниками будівництва виступатимуть громади, а для пришвидшення і здешевлення процесу використовуватимуться проекти повторного застосування.

12.01.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/oholoshennia-pro-vidkryttia-konkursnoho-vidboru-proiektiv-v-ramkakh-prohramy-vidnovlennia-vodopostachannia-i-vodovidvedennia-ukrainy>

Оголошення про відкриття конкурсного відбору проєктів в рамках програми «Відновлення водопостачання і водовідведення України»

Міністерство розвитку громад та територій України оголошує відкриття конкурсного відбору проєктів у межах програми «Відновлення водопостачання та водовідведення України», що реалізується відповідно до Закону України від 18.09.2025 № 4612-IX.

Мета програми

Підтримка інвестиційних субпроєктів у секторі водопостачання та водовідведення, спрямованих на відновлення та модернізацію інфраструктури, пошкодженої внаслідок війни, а також на адаптацію систем до зростання населення, зокрема за рахунок внутрішньо переміщених осіб (ВПО).

Програма охоплює муніципалітети України, що:

- постраждали від війни або
- приймають значну кількість ВПО, за умови достатньо стабільної безпекової ситуації.

Хто може подати заявку

До участі у конкурсному відборі запрошуюються:

- місцеві державні адміністрації;
- органи місцевого самоврядування;
- державні та комунальні підприємства (приватні підприємства участі не беруть).

Мінімальна чисельність населення громади: від 10 000 осіб.

Напрями фінансування

Прийнятними є субпроєкти, що передбачають:

- модернізацію, реконструкцію або розширення інфраструктури водопостачання (водозабори, очисні споруди, мережі, насосні станції, резервуари, підключення до будинків);

- модернізацію, реконструкцію або розширення інфраструктури водовідведення та очищення стічних вод;
- придбання спеціалізованої техніки;
- залучення консультантів та експертів для управління, планування, проектування, моніторингу та нагляду.

Вартість та умови фінансування

- Вартість одного субпроєкту: від 1 млн до 50 млн євро (включаючи ПДВ).
- Період реалізації проєктів: не більше 3 років (до кінця 2029 року)
- Фінансування здійснюється за рахунок пільгового кредиту, який:
 - надається строком до 30 років;
 - передбачає кредитні канікули – 10 років;
 - покриває ПДВ;
 - відсоткова ставка плаваючу або фіксована,
 - що залежить від EURIBOR та становить близько 2% - 3%
 - (остаточна ставка встановлюється на дату вибірки коштів)

Критерії пріоритетності

Перевага надаватиметься субпроєктам, які:

- затверджені до ЄПП громад
- реалізуються у громадах з великою кількістю ВПО;
- спрямовані на відновлення об'єктів, пошкоджених війною;
- мають високий рівень готовності проєктної документації, зокрема:
 - техніко-економічне обґрунтування (ТЕО),
 - проєкту та робочу документацію (П, Р),
 - позитивні експертні висновки (надати копію за наявності).

Порядок подання заявок

Для участі у конкурсному відборі необхідно:

1. Заповнити Анкету на участь у відборі проєктів (форма додається).
2. Надати копії підтвердних документів (відповідно до анкети)
3. Надіслати заповнену анкету та підтвердні документи електронною поштою: uwr@mtu.gov.ua (Група управління та підтримки програми при Мінрозвитку).

Строки

Кінцевий термін подання заявок: 06 лютого 2026 року (включно).

Додатково повідомляємо:

Мінрозвитку спільно з Європейським інвестиційним банком опрацьовує грантову угоду для співфінансування проєктів на безповоротній основі. Обсяг грантового співфінансування проєктів, які будуть відібрані до програми затверджуватиметься окремими проєктними документами та нормативно-правовими актами Уряду України.

13.01.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/verkhovna-rada-ukrainy-ukhvalyla-zakonoproiekt-pro-osnovni-zasady-zhytlovoi-polityky>

Верховна Рада України ухвалила законопроект «Про основні засади житлової політики»

Верховна Рада України ухвалила в другому читанні законопроект №12377 «Про основні засади житлової політики». Рішення підтримали 250 народних депутатів України.

Законопроект, розроблений Міністерством розвитку громад та територій України, передбачає перехід від застарілої радянської моделі житлової політики до сучасних європейських підходів, орієнтованих на потреби людини, прозорі правила та довгостроковий розвиток житлового сектору.

Документ закладає основу для комплексної реформи житлової політики та запроваджує системні інструменти її реалізації. Зокрема, йдеться про розвиток соціальної та доступної оренди, впровадженні інституту операторів соціального й доступного житла, а також механізми залучення інвестицій і публічно-приватного партнерства. Окрему увагу приділено цифровізації процесів та впровадженню прозорого електронного обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов.

“Ухвалення цього Закону означає фактичний запуск нової житлової політики в Україні. Ми відходимо від застарілих підходів і формуємо систему, у центрі якої людина, її потреби та реальні інструменти доступу до житла. Це також важливий сигнал для громад і міжнародних партнерів про наявність зрозумілих, передбачуваних правил і готовність України масштабувати інвестиції у житловий сектор», – зазначив Віцепрем’єр-міністр з відновлення України – Міністр розвитку громад та територій України Олексій Кулеба.

Закон формує сучасну нормативну рамку для реалізації права людини на житло та передбачає:

- створення інституту соціальної (доступної) оренди з можливістю компенсації до 100% орендної плати в залежності від соціального статусу, рівня доходів та майнового стану людини чи сім’ї;
- формування фондів житла для оренди за доступну плату, без можливості їх приватизації, або відчуження у приватну власність;
- запровадження системи операторів соціального житла – неприбуткових організацій, відповідальних за управління таким житлом і надання його в оренду;
- запровадження операторів доступного житла – юридичних осіб, які будуватимуть та управлятимуть таким житлом;
- розвиток інвестицій та публічно-приватного партнерства у житловій сфері;

- автоматизацію та цифровізацію процесів житлової політики, щоб кожна людина могла швидко й прозоро користуватися державними інструментами для оренди, будівництва або придбання житла;
- черга на житло залишиться, але вона стане цифровою. Усі заявки громадян оброблятимуться в Єдиній електронній інформаційно-аналітичній системі. Це дасть змогу автоматизувати процес, уникнути чиновницького втручання та пришвидшити розгляд заяв. Громадяни зможуть бачити свій статус, отримувати пропозиції, користуватися відкритою інформацією про програми та фонди доступного житла.

Закон також передбачає скасування радянського Житлового кодексу та Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду».

Для підготовки законопроекту до другого читання було створено робочу групу, до складу якої увійшли представники профільних комітетів Верховної Ради України, органів виконавчої влади, асоціацій органів місцевого самоврядування та міжнародних партнерів.

Під час підготовки документа до другого читання було опрацьовано близько двох тисяч правок народних депутатів. У доопрацьованій редакції враховано зауваження щодо соціальних гарантій для військовослужбовців, працівників правоохоронних органів, служби цивільного захисту та членів їхніх сімей, а також положення щодо захисту прав дітей-сиріт і осіб з їх числа. Окремо були враховані пропозиції Європейської комісії, Європейського інвестиційного банку та Світового банку.

Законопроект розроблений Мінрозвитку спільно з міжнародними партнерами на виконання Плану для України Ukraine Facility (Реформа 7 “Забезпечення доступу до житла для осіб, які його потребують”). До його підготовки долучились Норвезька Рада у справах біженців, Європейська економічна комісія ООН, Управління Верховного комісара ООН у справах біженців, Міжнародна організація з міграції, Офіс Ради Європи в Україні, Habitat for Humanity, Європейський інвестиційний банк, Світовий банк та Європейська комісія.

Ухвалення Закону – важливий крок для забезпечення реалізації конституційного права громадян на житло та формування зрозумілого й передбачуваного середовища для розвитку й інвестування у житловий сектор.

Закон набуде чинності після його підписання Головою Верховної Ради України та Президентом України й офіційного оприлюднення.

13.01.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/oleksii-kuleba-predstavyyv-u-parlamentskomu-profilnomu-komiteti-priorytety-minrozvytku-na-2026-rik>

Олексій Кулеба представив у парламентському профільному Комітеті пріоритети Мінрозвитку на 2026 рік

Віцепрем'єр-міністр з відновлення України – Міністр розвитку громад та територій України Олексій Кулеба разом із заступниками Олексієм Рябікіним, Наталею Козловською та Костянтином Ковальчуком взяв участь у засіданні Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, де представив ключові пріоритети діяльності Міністерства на 2026 рік.

Під час виступу він наголосив, що йдеться про рішення, які безпосередньо впливають на функціонування держави на рівні громад, регіонів і щоденного життя людей, особливо в умовах війни.

Окрему увагу було приділено проходженню опалювального сезону та стійкості громад в умовах системних атак росії на енергетичну й теплову інфраструктуру.

«Цілеспрямовані атаки по генерації, мережах і теплових вузлах – це стратегія тиску на цивільне життя. У цій ситуації ключову роль відіграють громади. Там, де є відповідальне місцеве управління, підготовлені комунальні служби і координація з державним рівнем, тепло повертається швидше, працюють школи й лікарні, а люди відчувають підтримку держави», – наголосив Олексій Кулеба.

Він підкреслив, що завдання держави – послідовно посилювати спроможність громад, зокрема через розвиток когенерації та надання необхідних інструментів для реагування на виклики.

Також Віцепрем'єр-міністр закликав народних депутатів підтримати два важливі законопроекти, внесені до зали Верховної Ради в межах зобов'язань України за програмою Ukraine Facility:

- законопроект щодо підтримки розвитку ефективного та сталого централізованого теплопостачання;
- закон №12377 «Про основні засади житлової політики».

Окремо Олексій Кулеба подякував народним депутатам за спільну роботу у 2025 році, який став роком системної підготовки ключових рішень у сфері регіонального розвитку, децентралізації, житлової політики, містобудування та відновлення. Завдяки співпраці з парламентом було ухвалено закон про нагляд за законністю діяльності органів місцевого самоврядування, виконано індикатори Ukraine Facility та забезпечено фінансування Державного фонду регіонального розвитку.

Серед ключових напрямів роботи Мінрозвитку в рамках роботи Комітету Олексій Кулеба озвучив:

Регіональну політику.

Завершення формування системи багаторівневого врядування з чітким розмежуванням повноважень між рівнями влади. Особливий фокус – підтримка прифронтових регіонів, розвиток міжмуніципальної співпраці та модернізація інструментів регіонального розвитку, зокрема ДФРР. Важливим елементом залишається повноцінна робота DREAM як цифрової основи управління публічними інвестиціями та підготовка до інтеграції з інструментами ЄС.

Житлову політику.

Масштабні руйнування та переміщення людей потребують системних рішень. Міністерство продовжує формування цілісної житлової політики, масштабування проєктів соціального житла та реалізацію програми «Відновлення». Уже забезпечено компенсації для 180 тисяч родин. Запущено програму підтримки ВПО з тимчасово окупованих територій у розмірі 2 млн грн на родину. Водночас наголошено на необхідності збільшення фінансування цих програм під час внесення змін до Державного бюджету на 2026 рік.

Містобудування та просторовий розвиток.

Пріоритетом залишається впровадження чітких і прозорих правил розвитку територій. У 2026 році Мінрозвитку продовжить перехід до цифрових інструментів у містобудуванні, зокрема повноцінну роботу містобудівного кадастру, інтеграцію з державними реєстрами та прозоре планування територій. Це забезпечить громадам реальний вплив на просторовий розвиток, а державі – контрольовану та прозору відбудову.

Детальні кроки та ключові законопроекти на 2026 рік додатково представили профільні заступники Міністерства.

14.01.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/oholosheno-oboviazkovu-evakuatsiiu-ditei-razom-z-batkamy-chy-zakonnymy-predstavnykamy-iz-piaty-naselenykh-punktiv-zaporizkoi-oblasti>

Оголошено обов'язкову евакуацію дітей разом з батьками чи законними представниками із п'яти населених пунктів Запорізької області

Під головуванням Віцепрем'єр-міністра з відновлення України — Міністра розвитку громад та територій Олексія Кулеби відбулося чергове засідання Координаційного штабу з проведення евакуаційних заходів та реагування на масове переміщення населення у 2026 році.

За результатами засідання ухвалено рішення про проведення обов'язкової евакуації у примусовий спосіб дітей разом із батьками або

законними представниками, з п'яти населених пунктів двох громад Запорізької області.

«Проведення обов'язкової евакуації - одне з найскладніших рішень, які ми ухвалюємо. Але в умовах постійної загрози обстрілів це єдиний відповідальний крок, що дозволяє зберегти життя, насамперед дітей. Спільно з Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності, Міністерством внутрішніх справ, місцевою владою координуємо роботу для того, щоб кожна родина мала зрозумілий та максимально безпечний алгоритм дій і отримала необхідну підтримку на всіх етапах евакуації», - наголосив Олексій Кулеба

Евакуації підлягають 40 дітей з 26 родин. Для приймання та розміщення евакуйованих визначено Черкаську область.

Водночас триває обов'язкова евакуація дітей з батьками або законними представниками у Донецькій області. З п'яти територіальних громад Краматорського району, де діє відповідне рішення, наразі залишається евакуювати 652 дитини. Загалом з початку проведення обов'язкової евакуації дітей у примусовий спосіб з населених пунктів Донецької області, з квітня 2023 року по 11 січня 2026 року, евакуйовано 19 447 дітей. Із 366 визначених населених пунктів області в безпечніші місця вже евакуювали всіх дітей. Евакуація здійснюється через два транзитні центри — у Павлограді Дніпропетровської області та в Лозовій Харківської області, де родини отримують допомогу.

Також за рішенням попереднього засідання штабу триває обов'язкова евакуація дітей з батьками або законними представниками у Дніпропетровській області. Вона оголошена у 40 населених пунктах Синельниківського району. Наразі вже евакуйовано 378 дітей. Там для роботи з родинами створено 17 мобільних команд, до складу яких входять психологи, представники служб у справах дітей, соціальні працівники та працівники поліції. Вони безпосередньо працюють у громадах, інформують родини про порядок евакуації та допомагають пройти цей процес.

Від 1 червня 2025 року з прифронтових територій України евакуйовано у більш безпечні області більше 151 тисяч осіб, серед них майже 18,5 тисяч дітей та понад 5 тисячі людей з обмеженою мобільністю.

Сьогодні в Україні працює 19 транзитних центрів у кількох регіонах, де люди отримують комплексну допомогу: гуманітарну, медичну, психологічну, юридичну та соціальну. Їм допомагають відновити документи, оформити виплати та соціальні послуги, а також отримати фінансову підтримку від держави та гуманітарних організацій.

З початку серпня 2024 року транзитний центр у Павлограді прийняв майже 40 тис. людей. У Лозовій з 19 серпня цього року пройшло понад 16,5 тисячі осіб, а у Волоському з 23 серпня цього року — близько 8 тисяч людей.

Після транзитного центру евакуйовані можуть скористатися послугами безоплатних місць тимчасового перебування (МТП). Загалом їх налічується в Україні 1 111. Вони забезпечують понад 80,5 тис. ліжко-місць для ВПО. Нині

вільними залишаються більше 7,2 тис. місць. Для осіб з інвалідністю та маломобільного населення створено понад 3,5 тис. місць, з них вільно 138.

Найбільше МТП створено у таких областях як: Дніпропетровська – 135; Закарпатська – 111; Харківська – 78; Кіровоградська 77; Львівська – 68; Полтавська – 64; Чернівецька – 63; Вінницька та Івано-Франківська по 60; Рівненська – 58; Хмельницька – 57.

Евакуація населення відбувається у тісній взаємодії між Державною службою з надзвичайних ситуацій, Національною поліцією, місцевих громад, волонтерами та міжнародними партнерами. Безпосередньо на прифронтових територіях працюють спеціалізовані підрозділи — групи ДСНС «Фенікс» та Нацполіції «Білий Янгол».

Вони оснащені броньованими машинами, медичними засобами й обладнанням для транспортування людей усіх груп населення. Одночасно Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності спільно з місцевими громадами організовує перевезення маломобільних громадян до лікарень і спеціалізованих закладів одразу після їх евакуації.

16.01.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/dvi-rodyny-hostomelskoi-hromady-otrymaly-zhytlo-v-ramkakh-proiektu-ministerstva-z-uriadom-iaponii>

Дві родини Гостомельської громади отримали житло в рамках проєкту Міністерства з Урядом Японії

У селі Озера Гостомельської громади відбулася офіційна церемонія передачі двох сучасних модульних будинків, оснащених сонячними панелями. Йдеться про енергонезалежні будинки для двох сімей медичних працівників, які втратили житло внаслідок бойовий дій рф.

Проєкт реалізовано японською приватною компанією Daiwatech за підтримки Японського агентства міжнародного співробітництва (JICA) у партнерстві з Гостомельською селищною радою в рамках спільного проєкту Міністерства розвитку громад і територій України з Урядом Японії. Заступниця Міністра Марина Денисюк долучилася до церемонії передачі.

«Підтримка з боку Японії є свідченням глибокої солідарності та віри в майбутнє України. Завдяки роботі Японсько-української платформи JUPiTeR наше партнерство вийшло на новий рівень, відкривши шлях для залучення японського бізнесу та передових інженерних рішень у процес нашої відбудови.

Компанія Daiwatech, яка є активним учасником цієї платформи, сьогодні демонструє конкретний результат — енергоефективні модульні будинки, що дозволяють швидко та якісно вирішувати житлові питання для наших людей. Відновлення житла є одним із ключових пріоритетів співпраці Мінрозвитку з Урядом Японії та JICA на 2026 рік, і цей проєкт — чудовий приклад того, як

досвід Японії у відновленні після катастроф стає інструментом для стійкого розвитку українських громад», — зазначила Марина Денисюк.

На церемонії передачі також були присутні Посол Японії в Україні Масаші Накагоме, заступник голови Київської обласної державної адміністрації Іван Добровольський та начальник Гостомельської селищної військової адміністрації Сергій Смалъ.

Ці модульні будинки забезпечують повну енергонезалежність завдяки використанню сонячних панелей та інверторів. При будівництві використано інноваційні японські матеріали — спеціальне штукатурне покриття з антивірусними та антибактеріальними властивостями, яке також регулює вологість у приміщенні.

Крім того, кожен будинок обладнаний системою Starlink для безперебійного зв'язку. Житло передано КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги Гостомельської селищної ради» для забезпечення потреб громади та внутрішньо переміщених осіб.

Цей проєкт може стати прототипом для майбутнього масового виробництва модульного житла в Україні з можливим залученням місцевих виробників.

13.01.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/plan-humanitarnykh-potreb-ta-reahuvannya-na-2026-rik:-fokus-na-pidtrymtsi-naybilsh-vrazlyvykh>

План гуманітарних потреб та реагування на 2026 рік: фокус на підтримці найбільш вразливих

13 січня у Києві презентували План гуманітарних потреб та реагування (ПГПР) на 2026 рік для України.

Документ визначає основні пріоритети гуманітарної допомоги на цей рік з урахуванням зростання потреб людей та обмежених ресурсів. Основний фокус — прифронтові громади, ВПО, люди старшого віку, особи з інвалідністю та люди, які постраждали внаслідок обстрілів.

План базується на чотирьох ключових пріоритетах: підтримка людей, які залишаються поблизу лінії фронту; допомога вразливим людям, які щойно виїхали, у тому числі були евакуйовані; швидке реагування після обстрілів; а також підтримка вразливих ВПО та людей, які можуть залишитися без підтримки у межах систем соцзахисту.

Серед основних напрямів гуманітарної підтримки у 2026 році — доступ до води та санітарії, продовольча безпека, житло, опалення і зимова допомога, грошова підтримка, а також доступ до медичних послуг. Допомога зосереджуватиметься у регіонах, які найбільше постраждали від бойових дій; у 2026 році підтримка також охоплюватиме Чернігівську область.

Під час заходу Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін підкреслив, що гуманітарна підтримка у 2026 році має бути максимально практичною та орієнтованою на базові потреби людей.

“За останні роки гуманітарні партнери взяли на себе колосальний обсяг роботи — від підтримки прифронтових громад і евакуації до допомоги людям після обстрілів і найбільш вразливим категоріям серед внутрішньо переміщених осіб. Завдання держави сьогодні — не дублювати гуманітарну допомогу, а вбудовувати її у цілісну систему соціальної підтримки”, – зазначив Денис Улютін.

Міністр також підкреслив важливість координації між державою і гуманітарними партнерами, зокрема у питаннях облаштування місць тимчасового проживання. Держава вже сформувала перелік об'єктів — від гуртожитків до соціальної інфраструктури, які разом із партнерами можуть бути адаптовані для розміщення людей з урахуванням доступності та базових умов проживання.

"Ми звертаємося до міжнародного співтовариства, держав-членів ООН, інших донорів та людей у всьому світі з проханням про продовження солідарності з найвразливішими людьми в Україні. Ми сподіваємося, що солідарність триватиме, зокрема у формі підтримки нашої роботи на благо народу України”, — зазначив Гуманітарний координатор в Україні Матіас Шмале.

Учасники заходу також наголосили на важливості подальшої фінансової підтримки гуманітарних програм у 2026 році з огляду на атаки на цивільну інфраструктуру та зростання ризиків.

15.01.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/oblashtuvannya-zhytla-dlya-vpo-maye-gruntuvatysya-na-inklyuziyi-shchob-lyudy-vidchuvaty-turbotu-derzhavy-yak-realnu-oporu-dlya-gidnoho-maybutnoho-tetyana-kiriyenko>

Облаштування житла для ВПО має ґрунтуватися на інклюзії, щоб люди відчували турботу держави як реальну опору для гідного майбутнього, — Тетяна Кірієнко

Про це заступниця міністра соціальної політики, сім'ї та єдності Тетяна Кірієнко зазначила під час виїзної робочої наради з представниками Полтавської та Запорізької ОВА, а також органами місцевої влади у Кременчуці. Участь у нараді, під час якої обговорили питання релокації інституційних закладів та підтримки місць тимчасового проживання ВПО, також взяв заступник міністра Анатолій Комірний.

У місті є чудовий приклад переоблаштування тимчасового житла для потреб ВПО на 400 осіб за співфінансування державної субвенції та коштів міжнародних донорів. Планується, що на першому поверсі будівлі буде

облаштовано хаб для ВПО та людей, які потребують соціальних послуг. 9-ти поверхівка облаштована для потреб людей з інвалідністю та має все необхідне для комфортного життя.

«У зв'язку з безпековою ситуацією завдання для держави у 2026 році лишаються незмінними – не просто евакуювати людей із зони бойових дій, а створити для них нову якість життя. Облаштування місць проживання для ВПО має базуватися на принципах безбар'єрності та соціальної інклюзії, щоб кожен, хто втратив дім, відчув турботу держави не як формальну послугу, а як реальну опору для гідного майбутнього», – зазначила Тетяна Кірієнко.

Окремо під час поїздки заступники міністра відвідали місця тимчасового проживання ВПО. Тетяна Кірієнко наголосила, що керівники МТП мають зважати на наявність тварин у людей, які вимушено покинули домівки, та дозволяти проживання з домашніми улюбленцями в місцях тимчасового перебування.

Так, в одному з МТП Кременчука мешкає волонтерка, яка разом із своїми тваринами покидала Харківську область, зону бойових дій. Її тимчасово поселили в МТП, однак, вже підшукали нове помешкання у селі неподалік міста, аби жінці було комфортно разом з врятованими тваринами.

12.01.2026

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/minfin-za-2025-rik-do-zahalnoho-fondu-mistsevykh-biudzhety-nadiishlo-514-mlrd-hrn-63-mlrd-hrn-do-2024-roku>

Мінфін: За 2025 рік до загального фонду місцевих бюджетів надійшло 514 млрд грн (+63 млрд грн до 2024 року)

Протягом 2025 року до загального фонду місцевих бюджетів надійшло 514 млрд грн, що на 63 млрд грн більше, ніж за 2024 рік.

Основними доходами загального фонду місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за 2025 рік були:

- 300,3 млрд грн – податок на доходи фізичних осіб (ПДФО);
- 76,4 млрд грн – єдиний податок;
- 45,3 млрд грн – плата за землю;
- 37,1 млрд грн – акцизний податок;
- 20,4 млрд грн – податок на прибуток підприємств приватного сектору економіки;
- 12,7 млрд грн – податок на нерухоме майно.

Найвищий приріст доходів загального фонду місцевих бюджетів до 2024 року зафіксовано у таких областях: Київська (+22,8%), Волинська (+22,2%) і Закарпатська (+21,0%).

Збільшення доходів у цих регіонах пов'язано, зокрема, з тим, що у ці регіони перемістилися здебільшого внутрішньо переміщені особи та бізнес із

територій, де ведуться або велися бойові дії, або з територій, які були чи є тимчасово окупованими рф.

Відповідно, найменший показник доходів був в областях, де проходять активні бойові дії або території яких були чи є тимчасово окупованими рф, зокрема в Донецькій, Луганській, Херсонській та Запорізькій областях.

Завдяки швидкій адаптації до воєнного стану підприємств, органів державної влади та місцевого самоврядування за 2025 рік вдалося забезпечити збільшення доходів загального фонду місцевих бюджетів на 14 % у порівнянні з 2024 роком.

За рахунок цих ресурсів органи місцевого самоврядування і надалі мають можливість здійснювати фінансування першочергових потреб на місцевому рівні.

15.01.2026

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/z-pochatku-povnomasshtabnoho-vtorhnennia-sluzhba-zainiatosti-pratsevlashtuvala-maizhe-150-tysiach-vpo>

З початку повномасштабного вторгнення Служба зайнятості працевлаштувала майже 150 тисяч ВПО

За минулий рік послуги Державної служби зайнятості отримували майже 100 тисяч внутрішньо переміщених осіб. Загалом від початку повномасштабного вторгнення до Служби звернулись майже 280 тисяч ВПО, 147 тисяч з них було працевлаштовано.

Впродовж минулого року до Державної служби зайнятості звернулося 97,5 тисячі людей, які мають статус внутрішньо переміщених осіб. Найчастіше спеціалісти центрів зайнятості працюють з ними в Дніпропетровській, Донецькій та Харківській областях. Клієнти ВПО у цих регіонах складають більше третини від загальної кількості по всій Україні.

Завдяки Службі зайнятості у 2025 році роботу отримали 42,5 тисячі внутрішньо переміщених осіб. Професійне навчання проходили 7,9 тисячі людей, а ваучерами для навчання скористалося 5,4 тисячі ВПО. Для опанування нових навичок ці люди найчастіше обирали напрямки психології, водіння, медсестринства, а також соціальної роботи та кулінарію.

Для цієї категорії громадян надано 1,3 тисячі мікрогрантів для створення або розширення власного бізнесу та 173 гранти. Найпопулярнішими напрямками власного бізнесу є діяльність ресторанів, перукарень та салонів краси, а також – роздрібна торгівля.

До громадських робіт у 2025 році було залучено 2,3 тисячі внутрішньо переміщених осіб, до суспільно-корисних – направлено 22,3 тисячі. Найпопулярнішими такими заняттями у минулому році стали: ремонтно-відновлювальні роботи, що виконуються на об'єктах забезпечення

життєдіяльності та надання допомоги населенню та особам з інвалідністю, дітям, громадянам похилого віку, хворим та іншим особам.

Також цьогорічне опитування роботодавців показало, що роботодавці показують найвищу готовність брати на роботу внутрішньо переміщених осіб серед потенційних працівників різних категорій. Для ВПО цей показник складає 94,4%.

12.01.2026

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/vazhliva-novina-dlya-tih-u-kogoye-neruhomist-na-teritoriyah-bojovih-dij-abo-timchasovo-okupovanih

Важлива новина для тих, у кого є нерухомість на територіях бойових дій або тимчасово окупованих

Платити податок за таке майно не потрібно! Омбудсман України Дмитро Лубінець розповів, що 24 грудня 2025 року Президент України підписав закон, який змінює правила сплати податку на нерухомість. І це дійсно важливо для багатьох людей.

Що це означає на практиці? Якщо у вас є квартира чи будинок (крім землі) на території, де зараз йдуть або раніше були бойові дії, або на тимчасово окупованій території — податок за таку нерухомість платити не потрібно. Це стосується житла, яке належить фізичним особам і включене до офіційного переліку таких територій.

Правило діє з 1 січня 2025 року і триває до кінця місяця, в якому на відповідній території офіційно завершаться бойові дії або закінчиться окупація. Тобто за цей період ваш будинок чи квартира не підлягає оподаткуванню.

"Це реальна підтримка людей, чиє майно зараз фактично поза їхнім контролем. Маленька, але дуже важлива допомога, яка хоча б трохи полегшує життя в ці складні часи", — сказав Дмитро Лубінець.

12.01.2026

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/oficijnij-komentar-shchodo-situaciyi-z-timchasovo-peremishchenimi-evakujovanimi-ukrayinskimi-ditmi-u-turechchini

Офіційний коментар щодо ситуації з тимчасово переміщеними (евакуйованими) українськими дітьми у Туреччині

У грудні до Уповноваженого надходили запити щодо надання коментарів по ситуації з українськими дітьми, тимчасово переміщеними

(евакуйованими) до Туреччини, висвітленої в розслідуванні «Слідство.Інфо». Зокрема у відеосюжеті оприлюднено витяги зі звіту Офісу Омбудсмана, складеному за результатами моніторингового візиту до Туреччини, який містить чутливі відомості про грубі порушення прав дитини.

Йдеться про понад 500 дітей із українських закладів системи інституційного догляду й виховання, а також сімейних форм виховання, які після 24 лютого 2022 року були евакуйовані з Дніпропетровщини до Туреччини та розміщені у готелях.

Ще на початку 2024 безпосередньо від дітей, а також з інших джерел, до Офісу Омбудсмана надходила інформація про можливі порушення прав неповнолітніх. З метою верифікації даних, мої представники відвідали на Дніпропетровщині родини, до яких діти були повернуті з Туреччини. Вже у березні я ініціював моніторинговий візит.

Під час нього, за свідченнями вихованців закладів ці діти систематично зазнавали фізичного і психологічного насильства з боку вихователів, а також старших вихованців щодо молодших за віком, зокрема:

- дітей тримали в ізоляції. Супроводжуючі особи забороняли вихованцям закладів спілкуватися з психологами турецької сторони, які цілодобово перебували на території готелю, аби діти не повідомили про порушення їхніх прав;
- карали позбавленням їжі;
- діти могли безконтрольно покидати територію готелю, наражаючи себе на небезпеку в іншій країні.

Всі виявлені порушення підтверджені Головним Омбудсманом Туреччини, який підписав окремий звіт за результатами візиту. Його представники, а також працівники Міністерства сім'ї та соціальних послуг Туреччини безпосередньо були долучені до моніторингу.

Щодо фактів повернення до України вагітних неповнолітніх, то слід чітко розуміти наслідки поширення відповідної інформації. Публічність — це дуже дієвий інструмент. Його застосуванню має завжди передувати оцінка, порівняння ризиків і користі від оприлюднення певних даних. Слід зауважити, що звіт, складений за результатами візиту, містить відомості, сукупність відомостей про фізичних осіб (зокрема, дітей щодо яких моніторинговою групою встановлено порушення їхніх прав), які ідентифіковані або можуть бути конкретно ідентифіковані (абзац 10 ч.1 статті 2 ЗУ «Про захист персональних даних»), а також іншу чутливу інформацію, доступ до якої обґрунтовано обмежений в інтересах дітей, в тому числі народжених.

Дивує, що в 2023 році представники Мінсоцполітики проводили моніторинг умов перебування цих дітей в Туреччині, однак в офіційному звіті зазначали про їх належний догляд та забезпечення соціальними, медичними та іншими послугами. Водночас турецька сторона зверталася до МЗС України щодо порушень прав евакуйованих дітей. Втім, ці звернення не були належним чином взяті до уваги.

Всі виявлені шокуючі факти були викладені у звіті та надіслані Прем'єр-міністру України та кожному відповідальному органу державної влади з метою вжиття невідкладних заходів реагування. Крім того, до ОГП були направлені матеріали, що можуть свідчити про вчинення жорстокого поводження щодо дітей.

Поширення інформації й матеріалів про дітей щодо яких встановлено порушення їхніх прав у медійну площину, а також в інший спосіб будь-яким третім особам не здійснювалося через чутливість інформації. Дотримання прав дитини, зокрема на захист персональних даних і приватність, є обов'язковим у всіх процесах реагування. Будь-яке розголошення даних, що може ідентифікувати дитину або завдати їй шкоди, неприпустиме й суперечить національному законодавству й міжнародним стандартам.

Враховуючи актуальність питань захисту персональних даних дітей у медіа та інтернеті, запрошуємо взяти участь у заході «Медіа і персональні дані: стандарти захисту в цифрову епоху», який відбудеться 28 січня в Центрі захисту прав дитини. Особливо запрошуємо журналістів, зокрема команду «Слідство.Інфо», адже ваша участь буде важливою для повноти обговорення цієї теми.

12.01.2025

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/vpo-rokami-platili-za-komunalni-poslugi-pislya-vtruchannya-ofisu-ombudsmana-yim-povernuli-koshti

***ВПО роками платили за комунальні послуги — після втручання
Офісу Омбудсмана їм повернули кошти***

Омбудсман України Дмитро Лубінець повідомив, що під час моніторингового візиту до місця тимчасового проживання ВПО в Андрушівці, що на Житомирщині, виявили порушення їхніх прав щодо оплати комунальних послуг.

МТП розташоване в соціальних гуртожитках на балансі КП «Комсервіс» Андрушівської міської ради. Тут живуть 26 ВПО, серед них діти та люди з інвалідністю.

Мешканці розповіли, що довгий час оплачували воду та газ на рахунки балансоутримувача, не отримуючи пояснень, за що саме платять. Дехто не розумів цього вже третій рік. Факти сплати підтверджувалися квитанціями та чеками.

Представник Уповноваженого у Житомирській області Юрій Погодицький звернувся до місцевої ОВА з відповідним листом та результатами перевірки. У результаті права 13 мешканців МТП були відновлені.

Зокрема, ухвалено рішення про безоплатне проживання ВПО у місці тимчасового проживання, а 13 мешканцям гуртожитку повернули кошти за

раніше сплачені комунальні послуги на суму 28 668,62 грн. Також врегулювали питання отримання компенсації за спожиті комунальні послуги.

«Закликаю органи місцевого самоврядування та державні установи уважно реагувати на порушення прав ВПО та забезпечувати їм належні умови проживання», — сказав Омбудсман.

13.01.2026

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України

<https://me.gov.ua/News/Detail/fc3a1fa8-1724-44b8-b037-b325118b99d2?lang=uk-UA&title=PidtrimkfSilskikhGromad>

Мінекономіки, ФАО та Уряд Норвегії запускають програму підтримки сільських громад у прифронтових регіонах на 4 млн доларів США

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України та Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО) за фінансової підтримки Уряду Норвегії запускають програму підтримки сільських громад у прифронтових регіонах загальним бюджетом 4 млн доларів США.

Проект реалізовуватиметься в Чернігівській, Дніпропетровській та Миколаївській областях і охопить понад 6 000 сільських домогосподарств. Пріоритетна підтримка надаватиметься найбільш вразливим сім'ям та фермерам, зокрема внутрішньо переміщеним особам та людям, які повернулися додому.

Допомога спрямована на забезпечення виробництва продовольства та створення умов для відновлення фермерами прибуткової діяльності, пов'язаної з вирощуванням сільськогосподарських культур та розведенням худоби. Також програма допомагатиме відновити доступ до сільськогосподарських земель, що були забруднені вибухонебезпечними предметами (Миколаївська область).

«Реалізація цієї програми дозволить поєднати оперативну підтримку постраждалих громад із відновленням виробничого потенціалу агросектору в прифронтових регіонах. Важливо, що механізм відбору учасників передбачає залучення місцевих громад, що забезпечить адресність і прозорість надання допомоги», — наголосив заступник Міністра економіки, довкілля та сільського господарства України Денис Башлик.

У межах програми передбачено:

- надання насіння овочевих культур та картоплі понад 4 000 сільських домогосподарств;
- підтримку близько 1 900 домогосподарств, що займаються тваринництвом, зокрема надання наборів добового молодняка птиці, а також грошової допомоги на корми та ветеринарні послуги;

- індивідуальну підтримку дрібних фермерів, зареєстрованих у Державному аграрному реєстрі, зокрема у вигляді теплиць, систем зрошення та зберігання води, ваучерів і технічної допомоги.

За словами голови офісу ФАО в Україні Шахнози Мумінової, поєднання сільськогосподарської підтримки з відновленням доступу до земель дозволяє усувати ключові обмеження для відновлення виробництва та повернення фермерів до повноцінної господарської діяльності.

Міністр міжнародного розвитку Норвегії Асмунд Аукруст зазначив, що війна й надалі підриває агровиробництво в Україні, створюючи серйозні ризики для продовольчої безпеки як на національному, так і глобальному рівнях. Норвегія підтримує зусилля ООН, спрямовані на допомогу фермерам для продовження виробництва продовольства, збереження засобів до існування та відновлення країни.

Початок надання допомоги заплановано на весну 2026 року. Реєстрація учасників здійснюватиметься територіальними громадами. Про початок реєстрації та старт реалізації програми буде повідомлено додатково окремим оголошенням.

Довідково

Проект є складовою системної підтримки аграрного сектору України з боку ФАО та міжнародних партнерів. Від початку повномасштабної агресії російської федерації Норвегія надала через ФАО близько 14,8 млн доларів США на підтримку відновлення сільського господарства та розмінування земель.

Місцеве самоврядування

15.01.2026

Харківська обласна військова адміністрація

<https://kharkivoda.gov.ua/news/134292>

У ХОВА обговорили стан призначення компенсацій за розміщення ВПО у закладах вищої освіти

За дорученням начальника Харківської обласної військової адміністрації Олега Синегубова його заступниця Віта Ковальська провела робочу зустріч із ректорами закладів вищої освіти регіону та представниками головного управління Пенсійного фонду України в області. Сторони обговорили стан призначення компенсації за розміщення внутрішньо переміщених осіб у місцях тимчасового проживання відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27 травня 2025 року № 616.

«Для області вкрай важливо, щоб усі місця тимчасового проживання працювали в єдиному правовому полі та своєчасно подавали необхідні документи. Це гарантує повне відшкодування витрат і стабільну роботу

закладів, які прихистили внутрішньо переміщених осіб», — наголосила заступниця начальника ХОВА Віта Ковальська.

Наразі в Харківській області визначено 81 місце тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, зокрема й на базі закладів вищої освіти, у яких перебуває 7142 особи. Харківська ОВА продовжує системну роботу щодо розширення мережі МТП.

За результатами зустрічі учасники домовилися посилити взаємодію з метою забезпечення своєчасного та повного відшкодування витрат за надані житлово-комунальні послуги.

13.01.2026

Одеська обласна державна адміністрація

<https://oda.od.gov.ua/ua/news/odeshhina-i-nadali-prijmaye-vnutrishno-peremishhenih-osib-na-obliku-perebuvayut-ponad-223-tisyachi-lyudej>

Одещина і надалі приймає внутрішньо переміщених осіб — на обліку перебувають понад 223 тисячі людей

Триває створення й оновлення місць тимчасового проживання, розгортаються понад 3 тисячі додаткові ліжко-місця для евакуйованого населення. У 2025 році область також прийняла 180 людей з прифронтових територій та біженців, яким надано житло і допомогу.

Завдяки державній субвенції проводяться ремонти місць тимчасового проживання ВПО, що вже дозволило забезпечити житлом сотні людей і покращити умови їхнього проживання.

Усі заклади соціального захисту з цілодобовим перебуванням підопічних були підготовлені до осінньо-зимового періоду. Проведені ремонти та заходи з пожежної безпеки підвищили рівень захищеності й комфорту людей.

За рахунок державного й обласного бюджетів надано матеріальну допомогу мешканцям, які постраждали від ракетних ударів. Забезпечено реабілітацію понад 1300 дітей з інвалідністю та складними захворюваннями.

Соціальний захист Одещини — це конкретні рішення, житло, допомога і підтримка тих, хто її найбільше потребує.

14.01.2026

Житомирська обласна державна адміністрація

<https://oda.zht.gov.ua/news/plich-o-plich-zgurtovani-gromady-na-zhytomyrshhyni-realizuyutsya-proyekty-po-budivnytstvu-zhytla-dlya-vpo/>

Пліч-о-пліч: На Житомищині реалізуються проєкти по будівництву житла для ВПО

Житомирщина продовжує системну роботу із забезпечення належних умов проживання для внутрішньо переміщених осіб. В області розширюють житлові можливості, розвивають мережу місць тимчасового проживання та реалізують проєкти будівництва й реконструкції житла за підтримки держави й міжнародних партнерів.

На території Житомирської області станом на сьогодні зареєстровано 72,7 тис. внутрішньо переміщених осіб. Серед них — 16,5 тис. дітей, 4,1 тис. осіб з інвалідністю та 104 багатодітні родини. Переважна більшість ВПО проживає у приватному секторі.

В області функціонують 27 місць тимчасового проживання (МТП), у яких нині проживають 474 ВПО, при цьому наявні 483 вільні місця. Також працюють 17 місць компактного проживання (МКП), де розміщено 137 ВПО, із 81 вільним місцем.

Окрім цього, 336 внутрішньо переміщених осіб перебувають у 12 інтернатних установах системи соціального захисту населення. Житомирська область повністю взяла на себе витрати на їх утримання, проживання, харчування та медичне забезпечення.

Загалом в області додатково створено 1 178 місць для проживання ВПО. Спільно з міжнародними партнерами та територіальними громадами реалізовано проєкти з будівництва житла для 251 переселенця.

Зокрема, у селі Вереси Житомирської громади за співпраці з Італійським Червоним Хрестом встановлено 56 модульних будинків, у яких проживають 155 ВПО.

У місті Звягель проведено реконструкцію гуртожитку на 47 квартир для 84 ВПО, а також гуртожитку (колишній гуртожиток шкірно-венерологічного диспансеру) на 7 квартир для 12 ВПО.

З метою подальшого вирішення житлового питання внутрішньо переміщених осіб в області, за підтримки донорів реалізуються нові проєкти:

У Житомирі триває будівництво чотирьох багатоквартирних будинків на 110 квартир (пров. Червоний, 60).

Загальна вартість проєкту — 8 тис. євро.

У місті Андрушівка Бердичівського району заплановано будівництво 20 індивідуальних одноповерхових житлових будинків для 38 ВПО.

Вартість проєкту — 27,6 млн грн.

У місті Овруч триває реконструкція казарми під житловий будинок для 90 ВПО.

Орієнтовна вартість проєкту — 112 млн грн.

Робота з розширення житлового фонду для ВПО триває. Житомирщина й надалі реалізовуватиме проєкти будівництва та реконструкції житла у партнерстві з державою, громадами та міжнародними донорами.

15.01.2026

Житомирська обласна державна адміністрація

<https://oda.zht.gov.ua/news/vitalij-bunechko-karitas-zhytomyr-zalyshayetsya-vazhlyvym-partnerom-u-pidtrymtsi-lyudej-yaki-opynylysiya-u-skladnyh-zhyttyevyh-obstavynah/>

Віталій Бунечко: «Карітас Житомир» залишається важливим партнером у підтримці людей, які опинилися у складних життєвих обставинах

Сьогодні, 15 січня, начальник Житомирської обласної військової адміністрації Віталій Бунечко провів зустріч із директором благодійного фонду «Карітас Житомир» отцем Олегом Лучкою та проєктним менеджером Наталією Китасюк.

Під час розмови обговорили результати роботи фонду за 2025 рік. Завдяки зусиллям «Карітас Житомир» вдалося відновити 140 домогосподарств, що постраждали від ворожих обстрілів. Крім того, близько 100 родин переселенців отримали допомогу з модернізації житла.

Віталій Бунечко наголосив, що така підтримка має відчутний і практичний результат для людей, які опинилися у складних життєвих обставинах.

«Це реальні відремонтовані дахи, встановлені вікна та двері, а також постійна гуманітарна підтримка, яка стала надійним плечем для жителів Житомирщини у найскладніші часи», — зазначив начальник Житомирської ОВА Віталій Бунечко.

Очільник області подякував представникам фонду за колосальну працю та небайдужість. Також під час зустрічі йшлося про плани на 2026 рік, які залишаються не менш амбітними, адже одним із ключових пріоритетів є турбота про людей, які через війну втратили дім.

Зокрема, у межах проєкту «Житло для вразливих домогосподарств» (за фінансової підтримки UNHCR Ukraine — Агентство ООН у справах біженців в Україні) планується модернізація ще близько 100 житлових приміщень.

12.01.2026

Львівська обласна військова адміністрація

<https://loda.gov.ua/news/156741>

Виклики, партнерства та реальна допомога людям: яким був 2025 рік для Координаційного центру при ЛОДА

«2025 рік кардинально змінив підхід до супроводу людей із вразливих категорій. Якщо 2022-2023 роки були періодом швидкого поселення та надання гуманітарної допомоги, то 2025 рік чітко окреслив запити на супровід людей із психіатричними розладами, пошук житла із соціальним супроводом,

а також залучення фахівців, які працюють із розладом дефіциту уваги та гіперактивності й розладами спектра аутизму», – зазначила керівниця Координаційного центру при Львівській ОВА Галина Бордун.

Саме ці запити стали основною темою для робочих засідань, комунікації з міністерствами та спільних заходів. Окремо увагу приділили адвокації організацій громадянського суспільства та формуванню мережі надавачів послуг, зважаючи на реальні потреби людей.

Галина Бордун зазначила, що 2025 рік розпочали зі стратегічної зустрічі організацій громадянського суспільства, підрозділів державних органів і територіальних громад, спрямованої на взаємодію та пошук рішень. Завершили рік підсумковим заходом «Бізнес! Держава! Волонтери / організації громадянського суспільства», який відбувся 19 грудня. Детальніше – за посиланням.

«Новий рік розпочинаємо зі спільних засідань у Львівському районі 21 січня. Основне завдання – від потреби до послуги», – підсумувала фахівчиня.

Ключові досягнення:

- Упродовж року до 8 координаційних центрів надійшло 9 793 звернення на 19 586 послуг. Найчастіші запити – гуманітарна допомога, психосоціальний супровід та юридичні консультації.
- Загалом разом із партнерами – зокрема психологами та кейс-менеджерами проєктів ГО «Птаха України» – вдалося надати 20 167 послуг.
- На Львівщині завершили серію навчань щодо допомоги дітям з РСА та РДУГ. Участь взяли понад 1200 фахівців і батьків. Більше про це за посиланням.

До слова, за рік на Львівщину прибуло понад 5 800 людей зі східних регіонів України. До координаційних центрів звернулися більш як 1 200 осіб у складних життєвих обставинах. Із близько 220 тисяч ВПО, які мають офіційний статус, 5% звертаються по допомогу повторно.

Партнери, з якими Координаційний центр співпрацював у 2025 році:

БФ «ПРАВО НА ЗАХИСТ», БФ «РЕГІОН КАРПАТ» НЕЕКА, Україно-швейцарський проєкт «Психічне здоров'я для України» (МН4U), Консультативний центр при ЛОВА «Офіс підтримки родин військових», БФ «Я МАРІУПОЛЬ», ГО «ПТАХА УКРАЇНИ», БФ Help Age International, БФ «РОКАДА», БФ «Людина в Біді», БФ «КАРІТАС», БФ «Назарет», БФ «ЗАПОВІТ ГРАФА СКАРБЕКА», ГО «ДЕСТИГМА», ГО «МАН-Львів» («Міжнародна Антинаркотична Асоціація»), ГО «Я Можу», БФ «Діагномед», БФ «Мальтійська служба допомоги Україні», БФ «100% життя», БФ «Лісові ініціативи», ГО «Мое Коло», БФ «Крила Надії», БФ «Єзуїтська служба у справах біженців», ГО «Друзі спільноти святого Єгидія», ГО «Дентал фронт», БФ «Шпиталь Шептицького», БФ «Товариство Червоного Хреста», ГО «Львівський центр медіації», Координаційний центр «Центр безоплатної правової допомоги», БФ «Хаб асестивних технологій».

17.01.2026

Львівська обласна військова адміністрація

<https://loda.gov.ua/news/157092>

Компенсації за комунальні послуги для ВПО: на Львівщині обговорили ключові зміни законодавства

З ініціативи Координаційного центру підтримки цивільного населення при Львівській ОВА відбулася онлайн-нарада.

Основна тема наради – оновлення законодавства щодо компенсації вартості комунальних послуг за розміщення внутрішньо переміщених осіб. У ній взяли участь понад 100 учасників, серед яких представники Мінсоцполітики, Головного управління ПФ України у Львівській області, департаменту соціального захисту населення ЛОДА, МТП, територіальних громад та партнерських організацій.

Під керівництвом керівниці Координаційного центру при ЛОДА Галини Бордун обговорили ключові зміни правових підстав, особливості процедур верифікації відомостей про внутрішньо переміщених осіб та проблемні питання практичної реалізації механізму компенсації за постановою КМ України 27.05.2025 № 616.

«Ми маємо шукати рішення для людини. Саме тому деякі нормативно-правові акти потребують перегляду та доопрацювань», – наголосила Галина Бордун.

Директорка департаменту соціального захисту населення ЛОДА Тетяна Крут привітала учасників та підкреслила важливе значення міжвідомчої взаємодії для ефективної реалізації державних програм підтримки населення. З травня 2025 року відшкодування комунальних платежів за розміщення ВПО здійснюється та адмініструється Пенсійним фондом України.

Ключовою частиною наради стала доповідь начальниці Головного управління Пенсійного фонду України у Львівській області Галини Недзельської щодо змін до постанови КМ України від 27.05.2025 № 616 (зі змінами). Зміни передбачають збільшення норми опалювальної площі до 21 м² на одну особу, а також можливість тимчасової компенсації строком до двох місяців у разі відсутності у ВПО необхідних документів. Заяви на компенсацію подали 86 місць тимчасового проживання.

Роз'яснено оновлені вимоги до подання документів, особливості верифікації даних, алгоритми взаємодії органів соціального захисту, територіальних громад і Пенсійного фонду України та типові причини непроходження верифікації, зокрема: не збігається адреса у довідці ВПО з адресою місця проживання; ВПО отримує іншу соціальну підтримку, яка виключає право на проживання у МТП (отримує субсидію за місцем реєстрації тощо); особа є власником житла на неокупованій території.

Обговорили також питання перевищення фактичних показників споживання електроенергії над нормами, встановленими постановою, а також невідповідність відомостей довідок внутрішньо переміщених осіб інформації

з державних реєстрів. За окремими питаннями ухвалено рішення щодо спільного опрацювання та індивідуального супроводу вирішення питання.

Координаційний центр при ЛОВА висловлює щиру подяку всім учасникам наради за активну участь, фахові доповіді, запитання та конструктивний діалог, а також Головному управлінню Пенсійного фонду України у Львівській області – за надані роз'яснення та готовність до подальшої співпраці.

За підсумками зустрічі відзначено необхідність подальшого інформаційного супроводу громад і партнерських організацій та узгоджених дій для забезпечення безперебійної реалізації державної політики у сфері підтримки внутрішньо переміщених осіб та інших уразливих категорій населення.

17.01.2026

Львівська обласна військова адміністрація

<https://loda.gov.ua/news/157101>

Ветерани, ВПО, «ЄВідновлення» та освіта: у Львівській ОВА окреслили пріоритети для громад

У Львівській обласній військовій адміністрації відбулася нарада з начальниками районних військових адміністрацій та головами територіальних громад під головуванням начальника ОВА Максима Козицького.

Ключовими темами наради були ветеранська політика, соціальний захист, фінансування громад, відновлення житла, а також ефективне використання освітніх субвенцій.

«Наш спільний обов'язок – забезпечити рівні можливості для захисту і розвитку кожної дитини, яка живе у Львівській області. Якби два роки тому ми разом не вирішили інвестувати у харчоблоки, чи змогли б сьогодні говорити про якісне харчування в школах? Чи могли б забезпечити гарячими обідами дітей наших воїнів, ветеранів, сиріт? Ні! Бо без рішень немає результатів. Ідея проста, але правильна – дати дітям можливість нормально харчуватися. Так має бути в усіх питаннях. У когось більше ресурсів, у когось менше. Хтось ближче до обласного центру, хтось – далі. Є малі громади, є великі. Але спільне одне – відповідальність. Щиро надіюся, що всі голови переймуться цим. Ми від себе готові підсилити кожне здорове рішення, яке позитивно вплине на життя людей», – наголосив начальник Львівської ОВА.

Учасники обговорили реалізацію ветеранської політики, соціальний захист населення та внутрішньо переміщених осіб, можливості залучення фінансування для громад у 2026 році, стан виконання програми «ЄВідновлення» та використання освітніх субвенцій.

Зокрема, у 2025 році на підтримку ветеранської політики з обласного бюджету та бюджетів громад спрямували понад 480 млн грн. Станом на січень

2026 року в області перебуває понад 201 тис. внутрішньо переміщених осіб, для яких функціонують 67 місць тимчасового проживання.

У межах програми «ЄВідновлення» компенсацію за пошкоджене та знищене житло вже отримали 280 жителів області на суму 41,7 млн грн. У 2026 році в області реалізують ще 29 обласних програм загальним обсягом фінансування 2,8 млрд грн.

Окрему увагу приділили підтримці ветеранів і родин загиблих Захисників і Захисниць України, розвитку соціальних послуг у громадах, а також необхідності активної участі органів місцевого самоврядування у впровадженні проєктів публічних інвестицій.

Також наголосили на важливості своєчасного розгляду заяв у межах програми «ЄВідновлення» та організаційної готовності громад до прийняття генераторів для базових станцій мобільного зв'язку.

12.01.2026

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/251070>

На Полтавщині посилюють роботу із забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб

У Полтавській області триває системна робота з інвентаризації та залучення об'єктів нерухомого майна для проживання внутрішньо переміщених осіб. Забезпечення житлом ВПО визначене одним із пріоритетних напрямів соціальної політики регіону.

Питання стану реалізації законодавства у сфері житлового забезпечення внутрішньо переміщених осіб на Полтавщині, результати інвентаризації об'єктів та проблемні аспекти передачі майна розглянули на нараді, що відбулася в обласному центрі, за участі народних депутатів України.

«За оцінкою уряду, Світового банку та Єврокомісії 2,5 млн домогосподарств – це фактично понад 4 млн українців – повністю або частково втратили житло. Мета закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо додаткових заходів, пов'язаних із забезпеченням внутрішньо переміщених осіб житлом» – вперше в історії України провести системну інвентаризацію всієї нерухомості, яка потенційно може бути використана для розміщення ВПО, – від комунального та державного житла до недобудов і тимчасово вільних об'єктів», – зазначив народний депутат України, голова ТСК ВР з питань захисту прав ВПО та інших осіб Павло Фролов.

У межах реалізації Закону в Полтавській області проведено інвентаризацію 975 об'єктів нерухомого майна. За результатами обстежень 57 об'єктів можуть бути використані для проживання ВПО за умови проведення ремонтних робіт, переобладнання та підключення комунікацій.

«Робота з обстеження об'єктів охопила всі райони області. При районних військових адміністраціях діють відповідні комісії, а на обласному

рівні функціонує Координаційна комісія з обліку об'єктів нерухомого майна для проживання ВПО, яка вже провела 7 засідань», – зауважила начальник управління .

Учасники наради обговорили необхідність спрощення процедур передачі об'єктів, фінансування ремонтів та недопущення простою державного й комунального майна.

Наразі в області функціонує 64 місця тимчасового проживання ВПО, а також реалізуються державні, обласні та міжнародні проекти з реконструкції гуртожитків, облаштування модульних містечок і створення нових фондів житла для внутрішньо переміщених осіб.

16.01.2026

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/251414>

Полтавська ОВА продовжує співпрацю з командою Місії Міжнародної організації з міграції в Україні

Начальник Полтавської ОВА Віталій Дяківнич провів зустріч із командою Місії Міжнародної організації з міграції в Україні.

Обговорили тему створення мережі тимчасових хабів для евакуйованих людей з небезпечних районів України. Окремо зосередилися на проектах допомоги ветеранам, сім'ям військовополонених та зниклих безвісти.

Наразі МОМ на Полтавщині опікується 15-ма місцями для тимчасового проживання ВПО в семи громадах, у яких надають як непродуктову, так і психологічну допомогу. Зокрема у Миргородській ТГ організація реалізує трирічний проєкт «Відновлення та посилення спроможностей громад» (HREF). У межах ініціативи у громаді відібрано два інфраструктурні об'єкти для проведення капітальних ремонтів.

«Наша мета – поглибити співпрацю та вийти на новий рівень координації. Прагнемо випрацювати чіткий механізм координації та постійного обміну інформацією. Це дозволить нам діяти синхронно та ефективно реагувати на нові виклики, – зазначив Віталій Дяківнич. – Дякую Місії Міжнародної організації з міграції в Україні за системну підтримку, яка дозволяє не лише реагувати на гуманітарні виклики, а й впроваджувати проєкти сталого розвитку. Ми відкриті до нових спільних ініціатив та гарантуємо прозоре партнерство кожному, хто допомагає Полтавщині».

17.01.2026

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/251467>

Віталій Дяківнич оглянув відремонтований гуртожиток для ВПО в Кременчуцькій громаді

Начальник Полтавської ОВА Віталій Дяківнич під час робочої поїздки до Кременчуцької громади оглянув відремонтований гуртожиток для внутрішньо переміщених осіб. За його словами, одне з питань, якому разом з командою ОВА приділяє максимум уваги, – забезпечення житлом вимушених переселенців.

Дев'ятиповерхова будівля в Кременчуцькій громаді має 24 квартири секційного типу. У межах проєкту, фахівці виконали комплекс робіт, аби приміщення відповідало стандартам безпеки: облаштували протипожежний захист, шляхи евакуації. Також дотримано вимоги безбар'єрності та санітарно-гігієнічних норм. Для оновлення будівлі спрямували близько 24 млн грн субвенції з держбюджету та кошти міжнародних партнерів.

Основні роботи завершили у грудні торік. Цього року планується здача об'єкту в експлуатацію. Міський голова Кременчука Віталій Малецький висловив сподівання, що перші родини зможуть заїхати до нового житла вже навесні.

«Робимо все можливе, аби кожен, хто знайшов прихисток на Полтавщині, відчував себе комфортно та безпечно», – зазначив Віталій Дяківнич.

14.01.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/pidtrymka-poruch-iak-fakhivtsi-sluzhby-zainiatosti-donechchyny-dopomahaiut-vpo-v-khabakh-po-vsii-ukraini>

Підтримка поруч: як фахівці служби зайнятості Донеччини допомагають ВПО в хабах по всій Україні

Вимушене переміщення через війну стало серйозним випробуванням для тисяч жителів Донецької області. Втрата дому, звичного середовища та роботи змусила людей шукати нові опори в інших регіонах країни. У цих умовах особливо важливою є доступна та фахова підтримка, яка допомагає не лише зорієнтуватися в нових реаліях, а й відновити економічну самостійність. Саме таку роль сьогодні відіграють фахівці служби зайнятості Донеччини, які працюють у хабах для внутрішньо переміщених осіб.

Наразі майже сотня таких хабів функціонує по всій Україні — у безпечніших регіонах, де зосереджена значна кількість переселенців. Вони стали точками постійної присутності Донеччини поза межами регіону,

просторами, де люди можуть отримати необхідну консультацію та відчути підтримку «своїх».

Фахівці служби зайнятості Донецчини, які працюють у хабах, забезпечують повний спектр послуг для ВПО. Це індивідуальні консультації щодо пошуку роботи, підбір актуальних вакансій у регіоні перебування або з можливістю дистанційної зайнятості. Окрему увагу приділяють можливостям професійного навчання, перенавчання та підвищення кваліфікації, зокрема за ваучерами, що дозволяє людям адаптуватися до потреб місцевого ринку праці.

Робота наших фахівців у хабах по всій країні, гнучкість сервісів та орієнтація на потреби людей забезпечує доступність послуг служби зайнятості для ВПО незалежно від місця їх перебування.

Упродовж минулого року майже 15 тис. переселенців, що звернулися до хабів, отримали від фахівців Донецької служби зайнятості консультації щодо працевлаштування, актуальних вакансій, навчання та кар'єрного розвитку.

Живе спілкування й розуміння того, через що пройшла Донецчина та її люди, допомагають фахівцям служби зайнятості, які так само є внутрішньо переміщеними особами, надавати підтримку з особливою щирістю та уважним ставленням до життєвих обставин кожної людини.

14.01.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/donechchyna-doluchylas-do-obhovorennia-pytan-shchodo-zabezpechennia-vpo-zhytlo>

Донецчина долучилась до обговорення питань щодо забезпечення ВПО житлом

Перший заступник голови Донецької облдержадміністрації Юрій Винокуров та представники профільних структурних підрозділів ОДА взяли участь в узгоджувальній нараді щодо проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку подання та розгляду заяв внутрішньо переміщених осіб про надання їм для проживання об'єктів нерухомого майна, відомості про які містяться в Інформаційно-аналітичній системі об'єктів нерухомого майна для забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом». Нарада пройшла під головуванням представників Міністерства розвитку громад та територій України.

Питання забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб для Донецької області є надзвичайно важливим та актуальним. Обласна влада постійно докладає зусиль для того, щоб переміщені з прифронтових територій люди мали доступ до соціального житла. Саме тому облдержадміністрація повторно надасть свої пропозиції до проєкту постанови КМУ.

Перший заступник очільника області підкреслив, що затвердження цього Порядку є важливим кроком для підтримки людей, які постраждали внаслідок збройної агресії з боку російської федерації.

12.01.2026

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/na-prykarpatti-realizuiut-proieky-z-oblashtuvannia-zhytla-dlia-vnutrishno-peremishchenykh-liudei>

На Прикарпатті реалізують проєкти з облаштування житла для внутрішньо переміщених людей

В Івано-Франківській області триває реалізація проєктів з будівництва, реконструкції та капітального ремонту житла для формування фондів тимчасового проживання внутрішньо переміщених людей. Роботи здійснюються відповідно до постанови Кабінету Міністрів України, яка передбачає надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на ці цілі.

На реалізацію проєктів обласному бюджету спрямовано державну субвенцію, а також кошти з обласного бюджету для співфінансування. У кількох територіальних громадах Івано-Франківщини проводяться капітальні ремонти житлових будинків, гуртожитків і приміщень, переобладнаних для тимчасового проживання.

Роботи проводяться в Бурштинській, Косівській, Більшівцівській, Верховинській, Матеївецькій та Рожнівській територіальних громадах. Проєкти спрямовані на створення безпечних і комфортних умов проживання для людей, які вимушено залишили свої домівки.

На сьогодні завершено виконання робіт з капітального ремонту в місцях тимчасового перебування у селі Семаківці Матеївецької територіальної громади та селі Сморна Косівської територіальної громади. На інших об'єктах будівельні роботи тривають.

Реалізація проєктів дозволить збільшити фонди житла для тимчасового проживання в Рожнівській та Бурштинській територіальних громадах, а також збільшити кількість ліжко-місць і покращити умови перебування в п'яти місцях тимчасового проживання внутрішньо переміщених людей.

13.01.2026

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/hrantova-pidtrymka-vpo-dlia-rozvytku-biznesu-ta-profesiinykh-navychok>

Грантова підтримка ВПО для розвитку бізнесу та професійних навичок

Участь у проєкті можуть взяти внутрішньо переміщені особи у Львівській, Тернопільській, Івано-Франківській та Чернівецькій областях, які не отримувати аналогічної гуманітарної допомоги на сільськогосподарську

діяльність від «Карітас-Спес Україна» чи інших благодійних організацій в Україні у 2025 році.

Про програму

Для учасників програми передбачено три види грантової підтримки у розмірі до 32 400 грн, які можна використати таким чином:

- Багатоцільові сільськогосподарські гранти – на купівлю насіння, добрив, кормів, обладнання, дрібної рогатої худоби, птахівництва, садівництва, ягідництва, ветеринарну допомогу, ремонтні роботи.
- Бізнес-гранти – на торгівлю, надання послуг, виробництво, ремонт.
- Професійне навчання і перекваліфікація – на навчання новій професії: курси тривалістю не більше 6 місяців (не стосується оплати навчання в закладах вищої освіти та інших закладах освіти тривалістю понад 6 місяців).

Дедлайн подання – 31 січня 2026 року.

13.01.2026

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/na-prykarpatti-obhovoryly-aktualni-pytannia-pidtrymky-vnutrishno-peremishchenykh-liudei>

На Прикарпатті обговорили актуальні питання підтримки внутрішньо переміщених людей

Під керівництвом заступниці голови обласної державної адміністрації Людмили Сірко відбулася нарада з профільними спеціалістами щодо питань забезпечення реалізації прав та свобод внутрішньо переміщеним людям.

Під час зустрічі було зазначено, що станом на 1 січня 2026 року в Єдиній інформаційній базі даних про ВПО в Івано-Франківській області зареєстровано 109 774 внутрішньо переміщені люди, що становить 79 941 сім'ю.

Також обговорили питання організації послуги довготривалого медсестринського догляду та запровадження договірної форми надання соціальної послуги притулку маломобільним людям з числа внутрішньо переміщених.

Окрему увагу приділили використанню коштів державної субвенції на проведення поточного ремонту об'єктів соціального житла для потреб ВПО.

Крім того, учасники наради розглянули хід реалізації експериментального проєкту з організації надання ВПО похилого віку, людям з інвалідністю, соціальних послуг стаціонарного догляду, підтриманого проживання.

За результатами обговорення Людмила Сірко надала низку доручень профільним структурним підрозділам щодо подальшої реалізації державної політики у сфері забезпечення прав та потреб внутрішньо переміщених людей в області.

13.01.2026

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/liudmyla-sirko-doluchylasia-onlain-do-prezentatsii-planu-humanitarnykh-potreb-i-reahuvannia-v-ukraini>

Людмила Сірко долучилася (онлайн) до презентації Плану гуманітарних потреб і реагування в Україні

13 січня заступниця голови Івано-Франківської обласної державної адміністрації Людмила Сірко спільно з директором департаменту міжнародного співробітництва та євроінтеграції громад ОДА Олександром Зрайком і заступницею директора департаменту соціальної політики ОДА Галиною Пасічник взяли участь в онлайн-зустрічі, організованій Управлінням ООН з координації гуманітарних справ в Україні (ОСНА).

Під час заходу було представлено План гуманітарних потреб і реагування в Україні, який визначає чотири стратегічні пріоритети гуманітарної допомоги, зокрема:

- підтримку найбільш вразливих людей, які залишаються поблизу лінії фронту;
- допомогу вразливим категоріям людей, які щойно виїхали або були евакуйовані з місць постійного проживання до безпечніших регіонів, у тому числі підтримку в транзитних центрах та місцях тимчасового проживання;
- надання термінової допомоги постраждалим після обстрілів;
- забезпечення центральної ролі соціально-правового захисту внутрішньо переміщених людей інших найбільш незахищених категорій населення, які можуть залишитися поза межами системи соціального захисту.

Слід зазначити, що Івано-Франківська область є соціально орієнтованим регіоном, який і надалі приймає евакуаційні потяги з внутрішньо переміщеними особами. Серед них — люди, які потребують сторонньої допомоги та догляду, тимчасового поселення, а також ті, хто потребує відновлення та покращення стану здоров'я.

У зв'язку з цим для забезпечення комфортних умов проживання, на сьогодні актуальними потребами в області є:

- генератори та дизельне паливо до них;
- акумуляторні батареї та гібридний інвентар;
- тверде паливо;
- постільна білизна, одяг;
- продукти харчування тривалого зберігання;
- миючі та гігієнічні засоби.

Наразі на Прикарпатті функціонує 50 місць тимчасового проживання для внутрішньо переміщених людей.

13.01.2026

Тернопільська обласна військова адміністрація

[https://oda.te.gov.ua/news/sohodni-vidbulosia-zasidannia-](https://oda.te.gov.ua/news/sohodni-vidbulosia-zasidannia-koordynatsiinoho-tsentru-pidtrymky-tsyvilnoho-naselennia-pry-ternopilskii-ova)

[koordynatsiinoho-tsentru-pidtrymky-tsyvilnoho-naselennia-pry-ternopilskii-ova](https://oda.te.gov.ua/news/sohodni-vidbulosia-zasidannia-koordynatsiinoho-tsentru-pidtrymky-tsyvilnoho-naselennia-pry-ternopilskii-ova)

Сьогодні відбулося засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення при Тернопільській ОВА

Під головуванням заступника начальника Тернопільської ОВА Володимира Василенка відбулося засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення при Тернопільській ОВА.

У засіданні взяли участь виконувач обов'язків голови Польового офісу УВКБ ООН Катерина Савицька, представники благодійних організацій «Посмішка ЮА», «Рокада», «Карітас», «Право на захист» та інших громадських організацій, а також структурних підрозділів обласної військової адміністрації.

Учасники зустрічі розглянули низку важливих питань щодо підтримки ВПО:

- Утворення в усіх територіальних громадах області комісій з розгляду питань про надання допомоги для вирішення житлових потреб окремих категорій ВПО. Станом на 1 січня 2026 року у більше ніж 50 громадах такі комісії вже створено. У решті – процес на завершальному етапі.
- Дооблаштування додаткових місць для розміщення евакуйованих громадян у місцях тимчасового проживання та інших приміщеннях.
- Стан облаштування об'єктів для поселення внутрішньо переміщених осіб, зокрема: будівництво об'єкта довгострокового перебування людей похилого віку та осіб з інвалідністю у с. Великий Глибочок Білецької ТГ та ремонт корпусу стаціонарного відділення центру надання соціальних послуг Підволочиської ТГ.
- План заходів щодо підтримки та інтеграції ВПО в області на 2026 рік.

Забезпечення належних умов проживання та всебічний захист прав внутрішньо переміщених осіб залишаються пріоритетними напрямками в діяльності Тернопільської ОВА.

15.01.2026

Черкаська обласна державна адміністрація

<https://ck-oda.gov.ua/novyny-cherkaskoyi-oblasti/oblashtuvannya-zhytla-dlya-vpo-maye-gruntuvatysya-na-inklyuziyi/>

Облаштування житла для ВПО має ґрунтуватися на інклюзії

У зв'язку з безпековою ситуацією завдання для держави у 2026 році лишаються незмінними – не просто евакуювати людей із зони бойових дій, а створити для них нову якість життя. Облаштування місць проживання для ВПО має базуватися на принципах безбар'єрності та соціальної інклюзії. Кожен, хто втратив дім, має відчутти турботу держави не як формальну послугу, а як реальну опору для гідного майбутнього.

Про це зазначила Тетяна Кірієнко під час виїзної робочої наради з представниками Полтавської та Запорізької ОВА, а також органами місцевої влади у Кременчуці. Участь у нараді, під час якої обговорили питання релокації інституційних закладів та підтримки місць тимчасового проживання ВПО, також взяв заступник міністра Анатолій Комірний.

Маємо чудовий приклад переоблаштування тимчасового житла для потреб ВПО на 400 осіб за співфінансування державної субвенції та коштів міжнародних донорів. Планується, що на першому поверсі будівлі буде облаштовано хаб для ВПО та людей, які потребують соціальних послуг. 9-ти поверхівка облаштована для потреб людей з інвалідністю та має все необхідне для комфортного життя.

Окремо під час поїздки заступники міністра відвідали місця тимчасового проживання ВПО. Тетяна Кірієнко наголосила, що керівники МТП мають зважати на наявність тварин у людей, які вимушено покинули домівки, та дозволяти проживання з домашніми улюбленцями в місцях тимчасового перебування.

Так, в одному з МТП мешкає волонтерка, яка разом із своїми тваринами покидала Харківську область, зону бойових дій. Її тимчасово поселили в МТП. Але їй вже підшукали нове помешкання у селі, аби жінці було комфортно разом з врятованими тваринами.

14.01.2026

Київська обласна військова адміністрація

<https://koda.gov.ua/u-kyyivskij-oda-rozpochav-robotu-novyj-sklad-rady-vpo-vyznacheno-klyuchovi-priorityty/>

У Київській ОДА розпочав роботу новий склад Ради ВПО: визначено ключові пріоритети

Розпочалася каденція другої Ради з питань внутрішньо переміщених осіб при Київській обласній державній адміністрації.

З початком роботи новий склад Ради привітав заступник голови Київської обласної державної адміністрації Іван Добровольський. У своєму зверненні він окреслив основні завдання у роботі з ВПО.

Під час установчого засідання головою Ради було обрано Олександра Явтушенка. Загалом до її складу увійшли 10 внутрішньо переміщених осіб, а також представники органів державної влади й громадянського суспільства, що дозволяє поєднати управлінський досвід і безпосереднє розуміння потреб переселенців.

Окрему увагу учасники засідання приділили визначенню ключових напрямів роботи на період нової каденції. Серед пріоритетів — розвиток людського капіталу внутрішньо переміщених осіб, підтримка та стимулювання переселенського підприємництва, а також комплексне розв’язання житлових питань ВПО на рівні області й територіальних громад.

Для підвищення ефективності реалізації цих завдань учасники Ради мають намір посилити координацію з Київською обласною радою та органами місцевого самоврядування. Такий формат співпраці має забезпечити впровадження практичних рішень із урахуванням потреб кожної громади Київщини.

Крім того, в межах роботи Ради передбачено створення публічного онлайн-дашборду з прозорими показниками ефективності (KPI). Цей інструмент дозволить здійснювати регулярну оцінку 69 територіальних громад Київської області щодо рівня та якості інтеграції внутрішньо переміщених осіб, зокрема у сферах працевлаштування, житлового забезпечення, доступу до послуг і залучення ВПО до життя громад.

Робота Ради ВПО при Київській ОДА спрямована на формування системної політики інтеграції внутрішньо переміщених осіб та підвищення спроможності громад області в умовах триваючих викликів, спричинених збройною агресією проти України.

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

Центральні

12.01.2026

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/general/1135721.html>

Станом на листопад 2025р. тимчасовий захист в ЄС отримали 4,33 млн біженців з України – Євростат

Станом на кінець листопада 2025 р. загалом 4,33 мільйона українців мали статус тимчасового захисту в країнах Європейського Союзу, порівняно з кінцем жовтня того ж року, загальна кількість українських біженців збільшилася на 30 615 (+0,7%), повідомляє Євростат.

За інформацією, країнами ЄС, які прийняли найбільшу кількість осіб, що отримали тимчасовий захист з України, були Німеччина (1 241 000 осіб; 28,7% від загальної кількості в ЄС), Польща (968 750; 22,4%) та Чехія (392 670; 9,1%).

Серед 26 країн ЄС, за наявними даними, кількість осіб, які перебувають під тимчасовим захистом, зросла в 21 країні, причому найбільше абсолютне зростання спостерігалось в Німеччині (+11 040; +0,9%), Польщі (+3 745; +0,4%) та Іспанії (+2 810; +1,1%). Серед 5 країн ЄС, які зареєстрували зменшення, найбільше зменшення спостерігалось у Франції (-870; -1,6%) та Литві (-575; -1,1%).

У листопаді 2025 року щомісячна кількість нових рішень про надання тимчасового захисту в ЄС (53 735) зменшилася на 32,5% та 27,8% порівняно з вереснем та жовтнем 2025 року відповідно. Кількість нових рішень у листопаді 2025 року повертається до рівня, подібного до того, що був до ухвалення урядом України наприкінці серпня 2025 року постанови, яка надає чоловікам віком від 18 до 22 років включно право без обмежень виїжджати з України.

Станом на 30 листопада 2025 року громадяни України становили понад 98,4% осіб, які отримали тимчасовий захист в ЄС. Дорослі жінки становили 43,6% осіб, які отримали тимчасовий захист. Неповнолітні становили майже третину (30,7%), а дорослі чоловіки – трохи більше чверті (25,7%) від загальної кількості.

Наведені дані стосуються надання статусу тимчасового захисту на підставі Імплементативного рішення Ради 2022/382 від 4 березня 2022 року, яким встановлено факт масового припливу переміщених осіб з України внаслідок російської агресії проти України та запроваджено тимчасовий захист.

13 червня 2025 року Європейська Рада прийняла рішення про продовження тимчасового захисту для цих осіб з 4 березня 2026 року до 4 березня 2027 року.

14.01.2026

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/general/1136273.html>

В Офісі Омбудсмана виявили громаду на Закарпатті, яка використала кошти для допомоги ВПО як бізнес

Офіс уповноваженого Верховної Ради України з прав людини виявив у Дубриницькій міській громаді Закарпатської області відремонтоване й повністю готове місце для тимчасового проживання для ВПО, яке вирішили "використати як бізнес".

"Дубриницька громада лишила 100 осіб, які постраждали внаслідок збройної агресії, без даху над головою. Поки держава щодня евакуює цивільне населення із зон бойових дій, у тиловому Закарпатті місцева громада

заробляє гроші на людському горі", - йдеться у повідомленні у телеграм-каналі.

В Офісі омбудсмана зауважили, що гроші на ремонт та облаштування житла надали міжнародні партнери.

"Така поведінка громад вкотре підриває довіру. Адже прихисток так і не передали людям, як мало бути понад два роки тому. Натомість, передали приміщення в оренду строком на 3 роки за 500 тис. грн на рік! Хоча відповідно до чинних державних механізмів: проживання для внутрішньо переміщених осіб є безкоштовним, а витрати на комунальні послуги — покриватися з державного бюджету. Натомість у цій будівлі вимушено переміщених осіб так і не було", - зазначили у повідомленні.

16.01.2026

LIGA.net

<https://biz.liga.net/ua/all/all/novosti/polshcha-hotuietsia-zghornuty-dopomogu-ukraintsiam-ie-novyuy-zakonoproiekt>

Польща готується згорнути допомогу українцям: є новий законопроект

Польський уряд представив комплексний законопроект, "що припиняє дію спеціального закону про допомогу громадянам України". Правозахисники побоюються, що нові правила можуть мати негативні наслідки, особливо для сімей з дітьми. Про це пише Gazeta Wyborcza.

Йдеться про документ, підготований Міністерством внутрішніх справ, який формально називається проектом про "згортання рішень, які впливають із закону про допомогу громадянам України у зв'язку зі збройним конфліктом". Насправді це 55 сторінок нових норм, доповнених об'ємним обґрунтуванням та оцінкою наслідків.

Уряд скоротив термін для розгляду законопроекту неурядовими організаціями, що займаються питаннями міграції та прав біженців у Польщі, до трьох днів. Після їхніх звернень термін продовжили до 12 днів.

Влада пояснює терміновість розгляду проекту тим, що 4 березня 2026 року закінчується термін легального перебування громадян України в Польщі за чинними правилами.

Документ зачіпає не лише мільйон українських біженців, які перебувають у Польщі, а й усіх іноземців у країні. Він регулює питання освіти, охорони здоров'я, соцвиплат та легальності перебування.

Голова Гельсінського фонду з прав людини (HFPC) Мацей Новіцький каже, що вже сама назва проекту вводить в оману.

"Насправді проект не скасовує більшість механізмів допомоги, а переносить їх до закону про надання захисту іноземцям. Це лише формальна зміна правової основи за часткового збереження захисту після 4 березня 2026 року", – зазначає він.

На думку фонду, "згорання" має багато в чому ілюзорний характер і може дезорієнтувати людей, які перебувають під тимчасовим захистом.

Також правозахисники вказують на суперечність із правом ЄС. Проект передбачає автоматичну втрату тимчасового захисту, наприклад, якщо людина не подала заяву на номер PESEL UKR протягом 14 днів після в'їзду або не підтвердила особу чинним документом до 31 серпня 2026 року.

"Тим часом законодавство ЄС чітко зазначає, що тимчасовий захист припиняється лише за рішенням Ради ЄС або після закінчення його максимального терміну дії. Нереєстрація або відмова від подання документів не можуть бути підставою для втрати захисту, а запропоновані рішення виходять за рамки підстав, передбачених законодавством ЄС", – наголошують у HFPC.

Фонд нагадує, що директива ЄС чітко вказує на випадки, коли держава-член може позбавити іноземця прав, що впливають з тимчасового захисту, і в цьому переліку немає подібних критеріїв.

Водночас багато українців з об'єктивних причин та в умовах війни можуть просто не мати змоги отримати необхідні документи.

Особливу тривогу викликає пропозиція обмежити допомогу у вигляді місця у колективному житлі чи грошової компенсації за проживання. За новими правилами, така підтримка надавалася б лише протягом 60 днів з моменту в'їзду до Польщі. Експерти називають цей термін нереалістичним.

"Цього може бути недостатньо для людей, які тікають від війни, і це може становити ризик соціальної ізоляції або навіть безпритульності", – зазначають у фонді.

Правозахисники нагадують, що центри колективного розміщення відіграли ключову роль у перші місяці війни не лише як житло, а і як точки розподілу допомоги та інформації. Водночас директива ЄС не передбачає тимчасових обмежень щодо такої форми підтримки.

HFPC також вважає надто вузьким перелік "уразливих груп". Організація пропонує додати до нього батьків дітей до шести років (а не лише до року), багатодітні сім'ї та людей, які пережили тортури чи інші форми насильства.

Заступник уповноваженого з прав людини Войцех Бжозовський зазначив, що директива ЄС передбачає продовження легального перебування громадян України ще на один рік – тобто до 4 березня 2027 року – без будь-яких додаткових умов.

Омбудсман також критикує відсутність індивідуальної оцінки ситуації конкретної людини та вказує на інші проблемні моменти: переведення підтвердження легальності перебування виключно в електронний формат, скасування механізмів возз'єднання сімей, посилення процедур видворення та позбавлення українських студентів доступу до соціальних стипендій і кредитів.

12.01.2026

Ukraine Pulse

<https://www.ukrainepuls.com/polshha-zavershuye-tymchasovyj-zahyst-dlya-ukrayincziv-shho-zminytsya-z-bereznaya-2026-roku/>

Польща завершує тимчасовий захист для українців: що зміниться з березня 2026 року

Польща офіційно встановила кінцеву дату дії тимчасового захисту для громадян України — 4 березня 2026 року. Після цієї дати статус PESEL UKR втратить чинність, а правила перебування українців у країні поступово зрівняються з загальними нормами для іноземців з-поза ЄС.

Нова карта CUKR замість тимчасового захисту

Польська влада запроваджує спеціальну трирічну карту побиту CUKR для громадян України з номером PESEL UKR. Подати заяву на карту зможуть лише один раз через онлайн-портал MOS (Модуль управління справами).

Хто може отримати карту CUKR в 2026 році

Особи, які є громадянами України або членами сім'ї громадянина України, легально перебувають у Польщі, мали статус UKR станом на 4 червня 2025 року та безперервно протягом щонайменше 365 днів. Неповнолітні діти також матимуть право на отримання посвідки.

Переваги карти CUKR

- Трирічний дозвіл на проживання в Польщі
- Повний доступ до ринку праці без потреби додаткових дозволів, можливість змінювати роботодавця без оновлення документів
- Можливість ведення підприємницької діяльності
- Перебування за межами Польщі до шести місяців без втрати статусу
- Час перебування зараховується для отримання статусу довгострокового резидента ЄС

Що втрачається після оформлення CUKR

Українці втратять спеціальні привілеї статусу PESEL UKR, зокрема безкоштовну медичну допомогу від Національного фонду здоров'я. Однак при офіційному працевлаштуванні доступ до медичного страхування оплачуватиметься з зарплати.

Вартість та процедура

Необхідно сплатити 340 злотих гербового збору плюс 100 злотих за виготовлення картки. Подання відбуватиметься виключно онлайн, точну дату запуску системи оголосять окремо.

Альтернативні варіанти легалізації

Після 4 березня 2026 українцям залишатимуться доступними стандартні підстави для легального перебування: офіційне працевлаштування, навчання, возз'єднання з родиною, гуманітарні підстави, а також можливість отримання

статусу довгострокового резидента ЄС (потрібно п'ять років безперервного легального проживання, стабільний дохід та знання польської на рівні B1).

13.01.2026

Ukraine Pulse

<https://www.ukrainepuls.com/norvegiya-kozhen-chetvertyj-ukrayinskyj-bizhenecz-znajshov-robotu/>

Норвегія: кожен четвертий український біженець знайшов роботу

Пояснюємо, як українським вчителям підтвердити диплом в Ірландії, отримати реєстрацію в Teaching Council і працювати в школі з повною державною зарплатою.

Норвезький уряд повідомив про успішну інтеграцію українців на ринок праці — станом на кінець 2025 року в країні офіційно працює 27 тисяч українських біженців.

Порівняно з 2024 роком кількість працевлаштованих українців помітно зросла. Це становить приблизно чверть від усіх українців, які оформили статус захисту в Норвегії — загалом їх понад 100 тисяч.

Восени 2025 року до країни прибула нова хвиля українців, що частково пов'язують з відкриттям кордонів України для юнаків 18-22 років.

Популярні сфери роботи:

Догляд за літніми людьми та робота в муніципальних службах опіки, будівництво, сфера прибирання та готельно-ресторанний сектор, логістика та склади. Для фахівців з ІТ, освіти та медицини доступні відповідні посади після нострифікації диплома.

Інтеграційна програма:

Норвегія пропонує комплексну інтеграційну програму тривалістю 6-12 місяців з економічною підтримкою приблизно 1550 євро. Під час програми українці вивчають норвезьку мову та суспільство.

Важлива зміна:

З осені 2025 року українці з шести західних областей (Львівська, Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська, Тернопільська та Рівненська) більше не отримують захист автоматично — кожен випадок розглядається індивідуально.

16.01.2026

Ukraine Pulse

<https://www.ukrainepuls.com/mizhnarodnyj-zahyst-vs-tymchasovyj/>
Міжнародний захист vs тимчасовий захист: яка різниця та що обрати в 2026 році

Дізнайтеся, у чому різниця між міжнародним і тимчасовим захистом для українців у ЄС — переваги, ризики та що обрати.

Після початку повномасштабного вторгнення мільйони українців були змушені шукати безпеки за кордоном. Європейські країни відкрили свої кордони та запропонували два основні механізми правового перебування: тимчасовий захист і міжнародний (біженський) захист. Хоча ці поняття звучать схоже, між ними є суттєва різниця. Розберімося, що означає кожен статус і який варіант може бути кращим саме для вас в 2026 році.

Що таке тимчасовий захист

Тимчасовий захист — це особливий правовий статус, який Європейський Союз уперше активував у березні 2022 року саме для громадян України.

Його мета — швидко надати безпечне перебування великій кількості людей, які тікають від війни.

Основні переваги тимчасового захисту в 2026 році

- швидке оформлення без складної процедури розгляду;
- дозвіл на проживання у країні ЄС (зазвичай на рік із можливістю продовження);
- право на роботу, навчання, медичну допомогу та соціальні послуги;
- можливість повернутися в Україну у будь-який момент без втрати статусу (у більшості країн);
- доступ до системи освіти для дітей.

Недоліки

- статус є тимчасовим і може бути скасований, коли ЄС вирішить, що ситуація в Україні стабілізувалася;
- не веде до отримання постійного місця проживання або громадянства;
- у деяких країнах обмежений доступ до певних соціальних виплат.

Що таке міжнародний захист (біженство)

Міжнародний захист — це загальний термін, який охоплює два види статусів:

- Статус біженця (refugee status);
- Додатковий (субсидіарний) захист.
- Його можуть отримати люди, які не можуть повернутися в свою країну через реальну загрозу переслідувань, катувань або смерті.

Основні переваги в 2026 році

- можливість отримати довгостроковий статус (часто з правом на постійне проживання після кількох років);
- доступ до широких соціальних гарантій, житла, інтеграційних програм;
- у майбутньому — можливість подати на громадянство (залежно від країни).

Недоліки

- складна, довга та часто стресова процедура розгляду (може тривати місяці або роки);

- на час розгляду заяви не можна вільно подорожувати або повертатися в Україну;
- відмова у захисті може призвести до обов'язку покинути країну.

Міжнародний захист vs тимчасовий захист: який статус обрати?

Більшість українців обирають тимчасовий захист, і ось чому:

- він оформлюється швидко;
- не потребує доказів переслідування;
- дозволяє працювати й жити легально з першого дня;
- легко продовжується;
- не позбавляє права подати на міжнародний захист пізніше.

Міжнародний захист має сенс тоді, коли:

- ви зазнавали переслідувань ще до війни (через політичні погляди, професійну діяльність, національність, релігію тощо);
- або якщо з якихось причин не можете повернутися в Україну навіть після завершення війни (наприклад, через загрозу безпеці персонально вам).

Важливо знати

- Ви не можете одночасно мати обидва статуси — потрібно обрати один.
- Якщо подали заяву на міжнародний захист, дія тимчасового автоматично зупиняється.
- Якщо ви під тимчасовим захистом і вирішите подати на біженство, робіть це після консультації з юристом або міграційною службою.
- Якщо ви тікаєте від війни, а не від особистих переслідувань, — тимчасовий захист є найкращим і найпростішим варіантом.
- Якщо ж ви боїтеся повернення навіть після закінчення війни, тоді варто розглянути міжнародний захист.

Так що вибрати, Міжнародний захист чи тимчасовий захист в 2026 році? Перед будь-яким рішенням радимо звернутися за безкоштовною юридичною консультацією — у більшості країн ЄС діють гарячі лінії та правові центри для українців.

16.01.2026

Polskie Radio S.A.

<https://surl.lu/yfrjyz>

Сікорський: українці стримують Росію, захищають безпеку Польщі та підтримують її економіку

Голова МЗС Польщі Радослав Сікорський наголошує, що українці, які протистоять російській агресії, фактично забезпечують безпеку Польщі. Він підкреслює: це справжні воєнні біженці, які не лише стримують Росію далеко

від польських кордонів, а й роблять вагомий внесок у польську економіку та суспільство.

Голова Міністерства закордонних справ Польщі Радослав Сікорський заявив, що ситуація в Україні безпосередньо впливає на безпеку Польщі, адже саме Україна сьогодні стримує російську агресію далеко від польських кордонів. Про це він сказав в інтерв'ю Третьому каналу Польського радіо.

Міністр наголосив, що поляки не хотіли б опинитися в умовах, у яких нині живе Україна. Він нагадав про масований удар по Кривому Рогу, багатогодинні відключення електроенергії внаслідок атак на тепло- та електрогенерації, а також про ситуацію в Києві, де електроенергію подають лише на кілька годин на день. За словами Сікорського, це і є реальність повномасштабної війни. «Українці справді стримують Путіна, його армію та його головорізів подалі від наших кордонів», — підкреслив він.

Радослав Сікорський також прокоментував результати опитування CBOS, опублікованого 7 січня, згідно з яким 48 відсотків поляків підтримують прийом українців, а 46 відсотків виступають проти. Він зазначив, що зростання антиукраїнських настроїв підживлюють ультраправі середовища, які користуються російською пропагандою та дезінформацією в соціальних мережах.

Голова МЗС наголосив, що українці в Польщі є справжніми воєнними біженцями. Вони працюють, сплачують податки, зменшують дефіцит у системі соціального страхування ZUS і роблять відчутний внесок у польську економіку. «Якби бажання ультраправих здійснилися і українці масово повернулися додому, ми б дуже швидко про це пошкодували», — застеріг міністр, закликавши поляків і надалі виявляти гостинність та солідарність із сусідами, на яких напав той самий ворог, що не раз загрожував і Польщі.

Міністр також звернув увагу на триваючі російські атаки по Україні, зокрема по Одесі та Львівській області поблизу польського кордону. За його словами, це елементи залякування, однак Росія не здатна виграти цю війну і зазнає значних людських та економічних втрат.

13.01.2026

24 Канал

https://24tv.ua/economy/viplati-vpo-yak-zminilisya-pravila-nadannya-dopomogi-prozhivannya_n2988068

ВПО отримуватимуть допомогу по-новому: що змінилося у 2026 році

Внутрішньо переміщені особи в Україні мають право на щомісячну грошову допомогу від держави на проживання. Однак у 2026 році деякі ВПО можуть втратити виплати, оскільки правила їх нарахування змінилися.

Як змінилися правила виплат?

Підтримка ВПО призначається за постановою Кабміну "Деякі питання виплати допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам", передає 24 Канал з посиланням на ПФУ.

Постанова передбачає, що з 1 січня виплати на проживання внутрішнім переселенцям продовжать ще на шість місяців. Однак є важлива умова – середньомісячний сукупний дохід сім'ї за останні три місяці не повинен перевищувати чотирьох розмірів прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

Водночас в Україні з 1 січня 2026 року змінився розмір прожиткового мінімуму. Для непрацездатних осіб він тепер становить 2 595 гривень. Відповідно й вимога до ВПО зросла.

У 2026 році виплати на проживання можуть отримати ВПО, які мають сукупний дохід сім'ї на одного отримувача не більш як 10 380 гривень (2 595 гривень x 4).

Кому продовжать виплачувати допомогу?

Разом з тим є низка отримувачів, для яких сукупний дохід сім'ї не враховується під час призначення виплат. У 2026 році допомогу на проживання продовжать ще на пів року ВПО, які одержують пенсію не більше 10 380 гривень:

- людям з інвалідністю I та II групи;
- дітям з інвалідністю віком до 18 років;
- дітям-сиротам;
- дітям, позбавленим батьківського піклування, та особам з їх числа віком до 23 років;
- батькам-вихователям;
- прийомним батькам та опікунам (піклувальникам).

За що можуть забрати виплати?

- У разі призначення допомоги на проживання щомісячні виплати отримує один із членів сім'ї ВПО. Для людей з інвалідністю та дітей сума становить 3 тисячі гривень, тоді як інші члени родини мають по 2 тисячі гривень.
- Водночас держава може припинити виплати ВПО, якщо матеріальний стан сім'ї перевищує визначені критерії. Допомогу також скасовують у разі повернення ВПО до покинутого місця проживання або виїзду за кордон. Підставою є тривале перебування за межами України – понад 30 днів безперервно або 60 днів загалом під час отримання виплат.
- Втратити допомогу можна й після здійснення дороговартісних покупок або значні заощадження. Зокрема, виплати припиняють, якщо родина купує автомобіль віком до п'яти років, набуває нерухомість, землю чи цінні папери на суму понад 100 тисяч гривень, має депозити або державні облігації на таку ж суму, чи володіє житлом у відносно безпечних регіонах.

- Допомогу також не надають тим, хто придбав житло за кошти державної компенсації, купує значні обсяги іноземної валюти або банківських металів, перебуває на повному державному утриманні чи в місцях позбавлення волі.

14.01.2026

OBOZ.UA

<https://www.obozrevatel.com/ukr/ekonomika-glavnaya/fea/v-ukraini-zyavitsya-nova-viplata-3000-griven-hto-zmozhe-otrimati-groschi-z-1-lyutogo.htm>

В Україні з'явиться нова виплата 3000 гривень: хто зможе отримати гроші з 1 лютого

Всім дітям з сімей внутрішньо переміщених осіб (ВПО) в Україні призначать нову безумовну виплату в розмірі 3000 гривень. Новий захід підтримки буде запроваджено з 1 лютого – кошти нараховуватимуть щомісячно.

Відповідної домовленості досягло міжфракційне об'єднання депутатів ВПО на базі Ради коаліції. Про це 14 січня повідомив голова Комітету Верховної Ради з питань фінансів, податкової та митної політики Данило Гетманцев ("Слуга народу").

"Попереду – юридичне оформлення прийнятого рішення у вигляді постанови. Будемо разом тримати питання під контролем", – зазначив Гетманцев.

Нардеп зазначив, що у Верховній Раді також йде робота над підвищенням рівня доходу для інших внутрішньо переміщених осіб (з урахуванням критеріїв). Народні депутати прагнуть, аби переселенці отримували не менше 10380 грн.

6500 грн для переселенців – скільки вже отримали

З 21 листопада до 17 грудня діти із сімей ВПО, а також інших вразливих категорій (малозабезпечених родин, під опікою та піклуванням, а також діти з інвалідністю, які виховуються у прийомних сім'ях і дитячих будинках сімейного типу) могли подати заявку на виплату 6500 грн за програмою "Зимова підтримка". Допомогу виплачували українцям, які на листопад 2024 року були одержувачами допомоги на проживання ВПО та державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям.

Загалом подано 463 тисячі заяв, з яких понад 385 тисяч було погоджено. Станом на 1 січня понад 370 тисяч осіб отримали свої виплати – кошти для решти мали надійти протягом 10 днів.

Використати виплату можна протягом шести місяців. Ті українці, яким гроші надійшли, використовували їх за призначенням – переважно на одяг, взуття та ліки, зокрема й для дітей.

Також OBOZ.UA повідомляв, що установи в Україні отримують компенсацію коштів, витрачених на безоплатне розміщення внутрішньо

переміщених осіб. Зокрема з держбюджету будуть покриватися витрати на оплату комунальних послуг, скрапленого газу та пічного палива.

12.01.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/novi-obmezhennya-ukrayintsiv-polshchi-hochut-1768214426.html>

Нові обмеження для українців: у Польщі хочуть змінити правила працевлаштування

Уряд Польщі підготував законопроект, який передбачає поступове скасування окремих положень спеціального закону про допомогу громадянам України. Запропоновані зміни можуть ускладнити працевлаштування майже мільйона українців і негативно вплинути на польський ринок праці.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на inPoland.

У Konfederacja Lewiatan (найбільша організація роботодавців у Польщі, - ред.) зазначають, що тема нових правил перебування українців у Польщі є особливо чутливою, адже з 5 березня громадяни України, які отримали в країні тимчасовий захист, втратять спеціальні пільги, що діяли після початку повномасштабної війни.

Що пропонує польський уряд

29 грудня 2025 року на сайті Центру урядового законодавства Польщі було оприлюднено законопроект № UD345. Документ передбачає поетапне скасування положень спецзакону про допомогу громадянам України та суттєві зміни правил працевлаштування іноземців.

Водночас представницькі організації роботодавців, за їхніми словами, не були залучені до публічних консультацій під час підготовки документа.

Занепокоєння роботодавців

Експертка з питань зайнятості Konfederacja Lewiatan Надія Вінярська наголосила, що відсутність соціальних партнерів у законодавчому процесі порушує принципи соціального діалогу та належної законодавчої практики.

"Проект стосується ключових норм для функціонування ринку праці та легальності працевлаштування іноземців, тому його ухвалення без консультацій є серйозною проблемою", - зазначила вона.

Обмеження для українців

Найбільш суперечливою пропозицією законопроекту є обмеження спрощеної процедури працевлаштування українців. Згідно з документом, можливість роботи на підставі повідомлення про доручення роботи залишать лише для тих громадян України, які користуються тимчасовим захистом.

За словами експертки, це може призвести до організаційного хаосу в компаніях, оскільки роботодавцям доведеться перевіряти правовий статус кожного іноземного працівника. Також зросте ризик помилок під час легалізації зайнятості.

"Спрощена процедура була одним із найефективніших інструментів для бізнесу, особливо в галузях із гострим дефіцитом кадрів", - пояснила Вінярська.

Проблеми з легалізацією проживання

Законопроект також пропонує зберегти зупинення строків в адміністративних провадженнях щодо іноземців до 4 березня 2027 року. У Konfederacja Lewiatan вважають, що це фактично паралізує розгляд справ, позбавляє іноземців правової визначеності та створює додаткові ризики для роботодавців.

Наразі процедура легалізації проживання в Польщі триває в середньому понад рік, а правовий статус іноземців у цей період залишається невизначеним, що підвищує ризик нелегального працевлаштування.

Чого вимагає бізнес

Konfederacja Lewiatan закликає польську владу припинити практику зупинення адміністративних проваджень і зберегти можливість працевлаштування громадян України за спрощеною процедурою незалежно від підстав їхнього перебування.

Якщо ж обмеження все-таки залишаться, роботодавці наполягають на відтермінуванні їх запровадження щонайменше до березня 2027 року, щоб бізнес і працівники мали час адаптуватися до нових правил та уникнути правового вакууму.

16.01.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/diyavolski-tsinichna-strategiya-britanski-1768517411.html>

"Диявольськи цинічна стратегія": британські ЗМІ розсекретили новий план Путіна щодо України

Масовані удари Росії по енергетичній інфраструктурі України в період сильних морозів спрямовані на створення нової хвилі українських біженців і посилення тиску на країни ЄС.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на публікацію The Spectator.

Заступник редактора журналу The Spectator Оуен Метьюз у статті, опублікованій взимку 2026 року, заявив, що російська армія посилила атаки на енергетичну систему України в період різкого похолодання, намагаючись зробити міста непридатними для життя.

Після кількох невдалих зимових кампаній Кремль, за оцінкою автора матеріалу, підійшов до моменту, коли стратегія використання холоду як зброї може дати результат.

При температурах до -16 градусів удари завдаються по системах опалення, електромережах і об'єктах життєзабезпечення.

Масштаб ударів і наслідки

"Протягом минулого тижня Росія завдала Україні безпрецедентного удару, випустивши майже 1100 дронів, 890 керованих бомб і понад 50 ракет, включно з гіперзвуковою ракетою "Ліщина", націлених на електростанції та житлові будинки в умовах жорстокої холодної погоди", - зазначив автор.

Президент України Володимир Зеленський назвав ці атаки "цинічним терором", наголосивши, що понад тисяча будівель залишилися без опалення.

З кінця грудня без світла і тепла тимчасово залишалися Одеса, Суми, Дніпро, Харків, Житомир, Запоріжжя, а також окремі райони Києва та передмістя.

Ризик нової хвилі біженців

Автор вказує, що руйнування тепломереж взимку має довгостроковий ефект: замерзла вода розриває труби, а відновлення стає неможливим до весни.

У таких умовах багато українців опиняються перед важким вибором - залишатися без базових умов або покинути країну. За даними Держприкордонслужби, пасажиропотік через кордон на початку року зріс приблизно на 27%.

Тиск на Європу

У статті зазначається, що низка країн ЄС уже готується до можливого нового припливу біженців. Німеччина, Польща, Чехія та Нідерланди коригують підходи до підтримки українців на тлі зростання втоми та бюджетних обмежень. Автор вважає, що мета Кремля - створити політичний тиск на європейські столиці через гуманітарну кризу.

"Стратегія Путіна щодо позбавлення житла українського населення є диявольськи цинічною. Але ця стратегія може виявитися руйнівно ефективною", - підсумовує він.

16.01.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/budinki-lishe-ukrayintsiv-polshchi-viyavilisya-1768571015.html>

"Будинки лише для українців" у Польщі виявилися фейком: що заявили у ЦПД

У польському інформаційному просторі фіксують чергову дезінформацію, спрямовану на формування образу нібито "привілейованих українців" та розпалювання соціальної напруги.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на Центр протидії дезінформації.

Так, у соцмережах розганяється відео з твердженнями, що у Варшаві нібито існують комунальні житлові будинки, призначені виключно для українців. Автори ролика заявляють про масове заселення таких будинків

українськими родинками та "спрощений доступ" біженців до соціального житла.

Як наголосили у ЦПД, насправді ці твердження не відповідають дійсності. Адже варшавська міська влада офіційно спростувала інформацію про існування житлових будинків лише для українців.

Ба більше, у будівлі, яка фігурує у відео, громадяни України взагалі не проживають. У мерії наголосили, що столиця Польщі не будує комунальне житло за національною ознакою.

У Центрі протидії дезінформації також підкреслили, що українці можуть претендувати на комунальне або соціальне житло у Варшаві виключно на тих самих умовах, що й громадяни Польщі. Національність не надає жодних переваг.

У Центрі зазначають, що мета цієї інформаційної хвилі - створити уявлення про нібито несправедливий розподіл соціальних ресурсів на користь українських біженців.

"Такі наративи системно використовуються для підриву суспільної довіри, радикалізації настроїв серед поляків і зниження підтримки України та українців у Польщі", - пояснили у ЦПД.

Українці у Польщі

За результатами дослідження Нацбанку Польщі, інтеграція українців у цій країні зростає - вони купують квартири, рівень безробіття серед біженців знижується й у них покращується економічний статус. Мігранти досі переказують гроші додому, але вже менше, ніж раніше.

Раніше повідомлялось, що восени 2025 року у Польщі зафіксували значне збільшення українців, які шукають тимчасового захисту. З 26 серпня по 10 листопада на отримання PESEL UKR подали заявки 49,7 тисячі осіб.

12.01.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4079612-u-polsi-fiksuut-cergovu-dezinformacijnu-kampaniu-dla-komprometacii-ukrainciv-cpd.html>

У Польщі фіксують чергову дезінформаційну кампанію для компрометації українців - ЦПД

У польському інформаційному просторі зафіксували чергову дезінформаційну кампанію, спрямовану на розпалювання ворожнечі та дискредитацію українців.

Як передає Укрінформ, про це Центр протидії дезінформації при Раді національної безпеки і оборони України повідомив у Фейсбучі.

"У соцмережах розганяється відео з дітьми, яких нібито "змусили співати гімн України" в одному з дитячих садків у Польщі. Маніпуляцію підхопили окремі польські політики, які подали її як доказ "українізації" освіти в Польщі", — зауважили в ЦПД.

Насправді, пояснили у центрі, відео є архівним і вперше було оприлюднене у березні 2023 року на офіційній сторінці муніципального дитсадка в польському місті Слупськ. Запис був зроблений в межах тематичного Дня України, організованого для інтеграції українських дітей, які разом із родинами знайшли прихисток у Польщі після початку повномасштабної російсько-української війни.

Міська влада Слупська офіційно спростувала твердження про примус. Вона наголосила, що участь дітей у заході була добровільною, батьки були поінформовані й залучені до підготовки, а виконання гімну мало символічний характер і було жестом солідарності з дітьми, які постраждали від війни проти України.

"Мета подібних маніпуляцій — створити напруження між поляками й українцями, сформувані уявлення про нібито "нав'язування" української культури та підірвати суспільну підтримку українських біженців у Польщі", — зазначили у ЦПД.

Як повідомляв Укрінформ, в інформаційному просторі Польщі протягом серпня - листопада 2025 року кількість антиукраїнських меседжів зросла удвічі порівняно з попереднім аналогічним періодом.

13.01.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4079744-grecia-prodovzila-timcasovij-zahist-dla-ukrainciv-do-berezna-2027-roku.html>

Греція продовжила тимчасовий захист для українців до березня 2027 року

Уряд Грецької Республіки офіційно ухвалив рішення про продовження терміну дії тимчасового захисту для українських шукачів притулку ще на один рік — до 4 березня 2027 року.

Як передає Укрінформ, про це у Фейсбучі повідомило посольство України у Греції.

Відповідне рішення № 4507 було підписане Міністром міграції та притулку Греції Атанасіосом Плеврісом 9 січня 2026 року.

«Інформуємо вас, що згідно з рішенням Міністра міграції та притулку Грецької Республіки Атанасіоса Плевріса № 4507 від 09.01.2026, термін дії тимчасового захисту для осіб, переміщених з України, офіційно продовжено ще на один рік — до 4 березня 2027 року», — йдеться у повідомленні диппредставництва.

За інформацією Міністерства міграції та притулку Греції, дозволи на проживання, термін дії яких закінчувався у період з березня 2023-го по березень 2026 року, подовжуються автоматично. Українцям не потрібно вживати жодних додаткових заходів чи звертатися до установ для оновлення документів.

Громадяни, які планують поїздку за межі Греції, з 16 лютого 2026 року можуть особисто оновити свої посвідки. Для цього необхідно звернутися до відділів з питань притулку в Аттіці, Салоніках, Західній Греції, на Криті чи Родосі, пред'явивши квитки (у друкованому чи електронному вигляді). У таких випадках оновлення здійснюється без попереднього запису.

Переміщені особи, які в'їжджатимуть до Греції вперше, отримуватимуть статус тимчасового захисту за звичною процедурою з терміном дії до 4 березня 2027 року.

Повний текст офіційного документа та детальні роз'яснення для громадян доступні на сайті Міністерства міграції та притулку Греції.

Посольство також закликали українську громаду активно поширювати цю інформацію серед співвітчизників, для яких питання легалізації статусу в країні є актуальним.

13.01.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4079775-oon-planue-cogoric-nadati-dopomogu-ponad-cotiro-miljonam-ukrainciv-na-23-milarda.html>

ООН планує цьогоріч надати допомогу понад чотирьом мільйонам українців на \$2,3 мільярда

Організація Об'єднаних Націй і партнери планують надати допомогу 4,1 мільйона людей в Україні в 2026 році, водночас, за їхніми оцінками, гуманітарної підтримки потребують 10,8 млн українців.

Про це йдеться в Плані гуманітарних потреб та реагування ООН, презентованому в Києві, повідомляє Укрінформ.

План включає продовольство, медичну допомогу, підтримку для забезпечення проживання та соціально-правового захисту, грошову допомогу та іншу підтримку для вразливих категорій. За оцінками ООН, цього року такої допомоги потребують 10,8 млн українців. Для надання допомоги гуманітарним партнерам потрібно залучити 2,3 мільярда доларів.

Гуманітарний координатор в Україні Матіас Шмале наголосив на презентації, що у плані представлено колективу відповідальність за забезпечення найуразливіших українців, які стикаються з широкомасштабними перебоями в електропостачанні та опаленні в умовах екстремальних зимових температур.

План орієнтований на чотири напрями допомоги: людям, які живуть під постійними обстрілами поблизу лінії фронту; тим, хто змушений виїжджати в пошуках безпеки; людям, які втратили домівки і залишилися без необхідних послуг після обстрілів; вразливим категоріям переселенців та іншим людям, які можуть залишитися без соціального захисту.

Такий підхід дозволяє гуманітарним партнерам швидко реагувати на нові обстріли, хвилі вимушеного переміщення або сезонні труднощі, зокрема

перебої основних послуг після обстрілів енергетичної інфраструктури, зазначають в ООН.

Допомога надається у тісній координації з урядом України та доповнює державні системи підтримки та евакуаційні заходи під керівництвом уряду.

14.01.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4079792-ukrainska-gromada-danii-obgovorila-z-ekzarhom-ugkc-dzurahom-rol-cerkvi-u-pidtrimci-bizenciv.html>

Українська громада Данії обговорила з екзархом УГКЦ Дзюрахом роль церкви у підтримці біженців

Делегація Асоціації українців Данії (АУД) на чолі з головою Олексієм Копиловим провела зустріч з екзархом Німеччини та Скандинавії Української греко-католицької церкви, преосвященнішим владикою Богданом Дзюрахом, під час його пастирського візиту до країни.

Як передає Укрінформ, про це йдеться на фейсбук-сторінці АУД.

Дводенний візит ієрарха, що тривав 10–11 січня, був присвячений опіці над церковними громадами міст Вайле й Орхус. У межах поїздки відбулася закрита зустріч владики з лідерами українських громад, переважно з регіону Ютландія, та отцем УГКЦ Василем Смицнюком.

Учасники обговорили актуальні виклики, з якими стикаються українці в Данії в умовах повномасштабної війни, а також роль церкви як ключового осередку підтримки співвітчизників за кордоном. Особливу увагу приділили збереженню національної ідентичності та формуванню спільного бачення розвитку українського життя у країні.

«Підтримка постійного зв'язку між українською громадою та церквою є надзвичайно важливою для збереження нашої єдності, сили духу та віри в майбутнє України – л як на Батьківщині, так і за її межами», – наголосили в Асоціації.

17.01.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4081010-u-polsi-posiruut-dezinformacijnu-kampaniu-dla-poslablenna-pidtrimki-ukraini-cpd.html>

У Польщі поширюють дезінформаційну кампанію для послаблення підтримки України - ЦПД

В інформаційному просторі Польщі зафіксували чергову дезінформаційну кампанію, спрямовану на зниження підтримки України та українців.

Як передає Укрінформ, про це Центр протидії дезінформації при Раді національної безпеки і оборони України повідомив у Фейсбучі.

"У польському інформаційному просторі поширюється чергова дезінформаційна кампанія, спрямована на формування образу "привілейованих українців" та розпалювання соціальної напруги", - ідеться у дописі.

У соцмережах розганяється відео з твердженнями, що у Варшаві нібито є комунальні житлові будинки "виключно для українців", зазначили у ЦПД.

Автори ролика заявляють про масове заселення таких будинків українськими родинами, а також про "спрощений доступ" до соціального житла для біженців.

"Насправді ці твердження не відповідають дійсності. Варшавська міська влада офіційно спростувала інформацію про існування будинків, призначених лише для українців. А в будівлі, яка фігурує у відео, взагалі не проживають громадяни України. Столиця Польщі не будує комунальне житло за національною ознакою", - пояснили у ЦПД.

Українці можуть претендувати на комунальне або соціальне житло у Варшаві виключно на тих самих умовах, що й громадяни Польщі. Критерій національності не дає жодних переваг, підкреслили у ЦПД.

"Мета цієї інформаційної хвилі — сформувати уявлення про нібито несправедливий розподіл соціальних ресурсів на користь українських біженців. Такі наративи системно використовуються для підризу суспільної довіри, радикалізації настроїв серед поляків і зниження підтримки України та українців у Польщі", - зазначили в ЦПД.

16.01.2026

Громадський простір

<https://www.prostir.ua/?news=poruch-iz-tymy-hto-pochynaje-z-nulya-yak-tsentr-pidtrymky-mistsevyh-initsiatyv-dopomahaje-pereselentsyam-na-dnipropetrovshyni>

Поруч із тими, хто починає з нуля: як Центр підтримки місцевих ініціатив допомагає переселенцям на Дніпропетровщині

Членська організація Мережі правового розвитку ГО «Центр підтримки місцевих ініціатив» (далі — Центр, ЦПМІ) допомагає внутрішньо переміщеним особам відновлювати контроль над власним життям. Організація працює у Дніпропетровській області, де зареєстрована одна з найбільших у державі кількість вимушених переселенців. Команда організації не тільки консультує ВПО з юридичних питань, але й надає їм психологічну підтримку та допомагає у працевлаштуванні. Підтримка Мережі правового розвитку та благодійної платформи GlobalGiving дозволяє Центру працювати системно, перетворюючи разову допомогу на сталу інтеграцію.

Завдання номер один — підтримати переселенців

Дніпропетровська область є однією з тих, що прийняли найбільшу кількість внутрішньо переміщених осіб в Україні. Відповідно до звіту «Профілі областей: опитування загального населення» (Ukraine Internal Displacement Report), станом жовтень 2025 року в області налічувалося понад 557 000 вимушених переселенців. Ці цифри свідчать не лише про масштабність гуманітарного виклику, а й про глибокі соціальні наслідки: сотні тисяч людей одночасно потребують житла, доступу до соціальних послуг, правової підтримки та можливостей для відновлення самостійного життя.

Центр підтримки місцевих ініціатив у тісній взаємодії з органами влади й іншими громадськими та соціальними ініціативами відіграє важливу роль у процесі адаптації, відновлення, вирішення проблем людей, які через війну опинилися далеко від домівок. У розрізі надання правової допомоги ГО щорічно надає переселенцям та жителям громад Дніпропетровщини понад 1300 безоплатних юридичних консультацій. Однак це — лише невелика частина роботи.

«Для внутрішньо переміщених осіб важливо не тільки знати свої права, а й мати сили та можливості рухатися далі. Тому поряд із юридичним супроводом ми забезпечуємо психологічну підтримку людей, які пережили травму війни, а також соціальний супровід із працевлаштування — допомагаємо з пошуком роботи, адаптацією на ринку праці та відновленням фінансової самостійності. Такий комплексний підхід дає стійкий результат», — розповідає голова ГО «Центр підтримки місцевих ініціатив» Олексій Кормілецький.

Робота без бар'єрів

У складі Центру підтримки місцевих ініціатив працюють юристи, кейс-менеджери, психолог та кейс-менеджер із працевлаштування. Всі разом вони є сталою командою фахівців/чинь, які поєднують правову експертизу, роботу з громадами та практичний досвід кризового реагування. Зокрема, юристи надають правові консультації та супроводжують ВПО у питаннях соціального захисту, житлових прав, отримання допомог і взаємодії з державними органами. Кейс-менеджери забезпечують індивідуальний супровід — від первинної оцінки потреб до координації допомоги з іншими сервісами.

Кейс-менеджерка з працевлаштування допомагає вимушеним переселенцям зорієнтуватися на локальному ринку праці, належно підготувати необхідні документи та налагодити взаємодію з роботодавцями. Зі свого боку, психологиня організації допомагає людям, які пережили травматичний досвід війни, втрату дому та близьких, стабілізувати їхній емоційний стан і повернути відчуття опори.

«Ми працюємо без формальних бар'єрів — не за місцем реєстрації, не за статусом, а за реальною потребою людини», — підкреслює Олексій Кормілецький.

У своїй діяльності ЦПМІ спирається на партнерства: з органами місцевого самоврядування, соціальними службами, закладами освіти,

шелтерами для ВПО, медичними установами та громадськими ініціативами. Така взаємодія дозволяє будувати безперервний ланцюг допомоги.

Промовисті цифри

За 2025 рік ГО «Центр підтримки місцевих ініціатив» надала внутрішньо переміщеним особам і жителям громад Дніпропетровської області понад 3500 консультацій: правничих, психологічних, із працевлаштування. У тому числі команда опрацювала 1300 юридичних звернень, найчастіше пов'язаних із доступом до соціальних виплат, відновленням документів, житловими та трудовими правами.

У межах соціального супроводу понад 300 переселенців отримали індивідуальну підтримку — від первинної оцінки потреб до перенаправлення в профільні сервіси. Завдяки роботі кейс-менеджера з працевлаштування понад 180 внутрішньо переміщених осіб змогли знайти роботу або відновити зайнятість у нових громадах.

Близько 250 людей отримали індивідуальні або взяли участь у групових психологічних консультаціях. Це стало критично важливим етапом для подолання наслідків травматичного досвіду.

У багатьох випадках підтримка ЦПМІ мала довгостроковий ефект. Понад 40 вимушених переселенців долучилися до місцевих ініціатив, громадських заходів, ініціативних груп. Частина людей із числа ВПО почала допомагати іншим переселенцям адаптуватися в новому середовищі.

Співпраця з релокованими громадами

Важливою складовою роботи ЦПМІ є тісна взаємодія з релокованими органами місцевого самоврядування (ОМС), що переїхали на Дніпропетровщину з тимчасово окупованих територій.

Спільна координація зусиль дозволяє забезпечувати для переселенців своєчасну адресну підтримку. Завдяки працівникам релокованих ОМС вимушені переселенці дізнаються про Центр підтримки місцевих ініціатив та можливість отримати всебічну допомогу.

Правопросвіта як точка опори

Завдяки гнучкому фінансуванню благодійної платформи GlobalGiving, окрім індивідуального правничого консультування, ЦПМІ проводить правопросвітні зустрічі. Найчастіше вони відбуваються у місцях компактного проживання переселенців, громадських просторах, освітніх і соціальних закладах Дніпра та області.

Команда організації безпосередньо працює з людьми, які часто перебувають у стані невизначеності, виснаження та браку інформації. Під час зустрічей фахівці Центру роз'яснюють питання, що найбільше турбують ВПО: соціальні виплати, житлові права, працевлаштування, доступ до медичних і соціальних послуг, взаємодія з органами влади.

Ці заходи мають значення не лише як джерело інформації. Для багатьох переселенців вони стають точкою опори, де люди вперше після вимушеного переїзду відчувають, що їхні проблеми почуті, а запитання мають значення.

«Живий діалог, можливість поставити конкретні запитання та одразу отримати фахову відповідь допомагають зменшити напругу, повернути відчуття контролю над ситуацією, в якій опинились переміщені особи. Саме такі зустрічі часто стають початком подальшого індивідуального супроводу: люди звертаються по юридичну, соціальну або психологічну допомогу, долучаються до інших програм підтримки», — зазначає Олексій Кормілецький.

Збереження команди та експертності

Підтримка Мережі правового розвитку та благодійної платформи GlobalGiving стала для ЦПМІ визначальною у збереженні стабільності роботи. В умовах, коли кількість запитів на комплексну допомогу від переселенців зростає, гнучке фінансування дає можливість не лише реагувати на виклики, а й планувати свою діяльність стратегічно.

Завдяки цій підтримці Центр зміг безперервно надавати безоплатні юридичні, соціальні та психологічні консультації, не скорочуючи обсяг допомоги навіть у пікові періоди звернень. Фінансова стабільність дозволила зберегти команду фахівців, уникнувши втрати експертизи.

Організація отримала можливість розширити присутність у громадах Дніпропетровської області, працюючи безпосередньо там, де зосереджена найбільша кількість внутрішньо переміщених осіб. Підтримка також дала змогу перейти від короткострокового реагування до системного планування діяльності.

«Для нас як організації підтримка благодійної платформи GlobalGiving — це не просто фінансування. Це можливість не зупинятися і не скорочувати допомогу саме тоді, коли вона найбільше потрібна людям», — акцентує Олексій Кормілецький.

Курс на інтеграцію та стратегічне планування

У найближчій перспективі Центр підтримки місцевих ініціатив планує посилити присутність у громадах Дніпропетровської області. Йдеться і про збільшення кількості консультацій, і про більш глибоку інтеграцію у життя громад — через регулярні виїзні прийоми, правопросвітні заходи, психологічні групи підтримки та системний соціальний супровід ВПО.

Окремим пріоритетом залишається розвиток програм, спрямованих на відновлення самозарадності переселенців — шляхом розширення напрямів супроводу з працевлаштування, підвищення правової обізнаності та підтримку адаптації на місцевому ринку праці.

Важливим стратегічним завданням є перехід від реагування на окремі запити до вибудовування сталих рішень. Організація прагне працювати на випередження — зміцнювати спроможність громад, налагоджувати міжсекторальну взаємодію та створювати умови, за яких підтримка ВПО стає частиною довгострокового розвитку.

Окремий напрям майбутньої роботи — інтеграція внутрішньо переміщених осіб у життя приймаючих громад не лише в соціальному, а й у

громадянському вимірі. В умовах післявоєнного відновлення питання участі ВПО у процесах ухвалення рішень набуватиме особливої ваги.

Команда планує працювати над підвищенням правової обізнаності ВПО у сфері виборчого законодавства, механізмів реалізації активного та пасивного виборчого права. Така робота розглядається як важливий елемент довгострокової інтеграції — адже залучення ВПО до демократичних процедур є не лише реалізацією їхніх прав, а й запорукою формування згуртованих громад.

ГО також планує долучатися до розробки, аналізу та удосконалення місцевих стратегій і програм, спрямованих на довгострокову інтеграцію ВПО. Йдеться про системну роботу з органами місцевого самоврядування, релокованими громадами, громадськими організаціями — від збору даних і аналізу викликів до напрацювання практичних рішень.

«Ми розглядаємо стратегічне планування не як формальний документ, а як інструмент управління змінами, який допомагає громадам переходити від кризового реагування до сталого розвитку та ефективної інтеграції ВПО у соціальне, економічне й громадянське життя», — підсумовує Олексій Кормілецький.

Коли підтримка має значення

Досвід Центру підтримки місцевих ініціатив переконливо свідчить: ефективна допомога народжується не з гучних кампаній чи разових акцій, а з щоденної, послідовної роботи з людьми і для людей. Коли людина втрачає дім, стабільність і звичне середовище, підтримка стає не лише питанням ресурсів, а питанням гідності.

Саме тому ЦПМІ працює на перетині правової, соціальної, психологічної допомоги та розвитку громад, допомагаючи переселенцям не просто вижити, а відновити самостійність й отримати відчуття приналежності до нової громади.

І допоки виклики залишаються, ГО «Центр підтримки місцевих ініціатив» продовжує бути поруч із тими, хто змушений починати з нуля, підтримуючи їхній шлях до відновлення без втрати гідності та оптимізму.

Матеріал створила ГС «Мережа правового розвитку» за підтримки міжнародної благодійної платформи GlobalGiving. Зміст публікації є виключно відповідальністю Мережі правового розвитку.

Регіональні

12.01.2026

Патріот Донбасу

<https://donpatriot.news/zhytlova-pidtrymka-vpo-na-zhytomyrshhyni-startuvala-reyestraciya-na-bezoplatni-remonty>

Житлова підтримка ВПО на Житомирищині: стартувала реєстрація на безоплатні ремонти

У Житомирській області стартував проєкт для переселенців, який дозволяє покращити умови проживання за рахунок ремонту орендованих чи новокуплених помешкань.

Про це повідомляє видання “Бахмут IN.UA”.

Безоплатний ремонт для ВПО: хто може отримати

Благодійний фонд “Карітас-Житомир” оголосив реєстрацію на покращення житлових умов для ВПО. У межах проєкту “Житло для вразливих домогосподарств” благодійники надаватимуть підтримку вразливим родинам-ВПО, які знайшли прихисток у Житомирській області. Зокрема, заплановані ремонти житла.

Отримати допомогу можуть ВПО, які:

- після 24 лютого 2022 року переїхали з районів активних бойових дій або прифронтових територій;
- постійно проживають у Житомирській області;
- орендують житло понад 2 роки або мають власне житло (у пріоритеті).

Також переселенці і переселенки повинні мати категорію вразливості.

13.01.2026

Патріот Донбасу

<https://donpatriot.news/zaporizka-oblast-zapustyla-programu-bezkoshtovnogo-zhytla-dlya-vpo-shho-potribno-znaty>

Запорізька область запустила програму безкоштовного житла для ВПО: що потрібно знати

Безоплатне житло для ВПО в Запорізькій області запустили як пілотний проєкт, який дає переселенцям можливість проживати до 12 місяців у спеціально підготовлених приміщеннях.

Про це повідомляє видання “POLITEKA”.

Ініціатива орієнтована на людей, які після тривалого медичного або доглядового супроводу потребують додаткової підтримки у побуті.

Житло надається безкоштовно за рахунок державного бюджету. Кімнати та квартири оснащені базовими зручностями, що дозволяє самостійно готувати їжу та вести домашнє господарство.

Програма включає комплексну соціальну підтримку. Фахівці допомагають переселенцям розвивати навички самостійного життя, вирішувати побутові та життєві труднощі. Супровід надається незалежно від форми власності приміщень.

Фізичні та юридичні особи, готові надати житло, мають бути внесені до Реєстру надавачів соціальних послуг і відповідати вимогам Кабміну. Приміщення повинно бути придатним для проживання, безпечним та комфортним для мешканців.

Безкоштовне житло для ВПО у Запорізькій області спрямоване не лише на тимчасове розміщення. Головна мета — відновлення відчуття безпеки, самостійності та стабільності для тих, хто залишив рідний дім через війну. Програма передбачає оформлення документів, консультування та комплексну допомогу у повсякденних справах.

14.01.2026

ОстроВ

<https://www.ostro.org/news/zhytlo-dlya-vpo-siverskodonetska-mva-doluchylasya-do-eksperymentalno-go-proyektu-munitsypalnogo-i545027>

Житло для ВПО: Сіверськодонецька МВА долучилася до експериментального проєкту муніципального житла у Київській області

"Сіверськодонецька міська військова адміністрація стала одним із заявників експериментального проєкту зі створення фонду муніципального (соціального) житла. Загалом до ініціативи долучилися 25 територіальних громад із різних регіонів України. Координацію проєкту здійснює Міністерство розвитку громад та територій України за підтримки європейських партнерів", - повідомив 14 січня очільник Луганської ОВА Олексій Харченко.

Він пояснив, що мета проєкту – забезпечення довгостроковим житлом внутрішньо переміщених осіб, які через бойові дії або тимчасову окупацію втратили власне помешкання. Пріоритет також передбачено для ветеранів війни, багатодітних родин, людей з інвалідністю, а також працівників соціальної та критичної інфраструктури.

"На відміну від тимчасових рішень, муніципальне житло розглядається як сталий механізм інтеграції переселенців у приймаючі громади. Будинки залишатимуться у комунальній власності, не підлягатимуть приватизації та надаватимуться в оренду за ставками, нижчими за ринкові. Житло передбачено повністю готовим до проживання", - йдеться у повідомленні.

Подані заявки охоплюють громади, які прийняли значну кількість ВПО, а також території, що безпосередньо постраждали внаслідок війни. Географія звернень демонструє як масштаб житлової проблеми, так і готовність громад до спільного пошуку рішень.

Серед учасників – сім обласних центрів: Львів, Житомир, Миколаїв, Харків, Хмельницький, Кропивницький та Полтава. Також про готовність долучитися заявили громади Полтавської, Львівської, Київської, Миколаївської, Запорізької, Тернопільської, Харківської, Житомирської та Одеської областей, зокрема Кременчук, Дрогобич, Буча, Вознесенськ, Збараж, Бердичів, Обухів та інші.

"Особливу увагу в межах проєкту приділено громадам, органи влади яких були вимушені переміститися через тимчасову окупацію. Сіверськодонецька міська військова адміністрація запропонувала реалізацію житлового проєкту на території села Халеп'я Обухівського району Київської області", - повідомив Харченко.

У січні 2026 року подані заявки оцінюватиме міжвідомча комісія за участі представників Мінрозвитку, Міністерства фінансів, Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України та Команди підтримки реформ. Представники Європейського Союзу та Європейського інвестиційного банку братимуть участь у роботі комісії як незалежні спостерігачі.

Оцінювання здійснюватиметься за прозорими критеріями, згрупованими у три блоки: готовність земельної ділянки та містобудівної документації, інфраструктурна доступність території, фінансова спроможність громади.

Також важливим показником є частка внутрішньо переміщених осіб та інших категорій громадян, які потребують житла. Вона має становити не менше 5% від загальної чисельності населення громади.

За підсумками першого етапу громади презентуватимуть власні концепції житлових проєктів, після чого відбудуться виїзні перевірки. У результаті буде визначено 3–5 громад-пілотів для практичної реалізації.

Пілотна фаза розрахована на два роки. Загальний обсяг фінансування становить 100 млн євро за підтримки Європейського інвестиційного банку та Європейської Комісії. Половина суми передбачена у вигляді кредиту строком на 30 років із 10-річним пільговим періодом, інша половина – грантова складова.

14.01.2026

ОстроВ

<https://www.ostro.org/news/dvopoverhovyj-kompleks-dlya-zhytla-vpo-buduye-rubizhanska-mva-na-zakarpatti-mayut-zavershyty-do-1-i545062>

Двоповерховий комплекс для житла ВПО будує Рубіжанська МВА на Закарпатті: мають завершити до 1 червня

"Рубіжанська громада завершує будівництво житлового комплексу на Закарпатті. ...Поставив задачу завершити будівництво до 1 червня. Через недбалість виконавців строки "затягнулися", але зміна підрядника позитивно

вплинула на темпи робіт. Вони ведуться одночасно на обох будівлях, тож, сподіваюсь, будуть завершені вчасно", – повідомив начальник Луганської ОВА Олексій Харченко в Телеграм 14 січня.

Йдеться про об'єкт будівництва житла для ВПО в селі Батрадь Берегівського району Закарпаття - зведення двох двоповерхових будинків, розрахованих на 144 мешканця. Загальна площа будівництва 1371,6 м².

"Вже у другому півріччі цього року комплекс має прийняти перших мешканців", - пише Харченко.

Зазначається, що на території комплексу пробурено свердловину питної води та встановлено фільтрувальну станцію. У житлових корпусах змонтовані дахи з металопрофіліту, завершуються фасадні та оздоблювальні роботи. Виконується монтаж металопластикових вікон та внутрішніх дверей. Комплекс приєднаний до електричних мереж.

12.01.2026

Суспільне Суми

<https://suspilne.media/sumy/1211266-modulni-budinki-dla-vpo-prijnali-do-komunalnoi-vlasnosti-sumskoi-gromadi/>

Модульні будинки для ВПО прийняли до комунальної власності Сумської громади ***Доповнено***

12 січня на позачерговому засіданні Сумської міськради депутати проголосували за зарахування до комунальної власності Сумської міської територіальної громади модульних споруд для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

Доповнення: 13 січня у міськраді повідомили про облік 251 заяви громадян, які потребують тимчасового житла в модульному містечку. Також створена комісія з питань готовності до експлуатації тимчасового (модульного) житла:

"Комісія складатиме акт готовності будинків для фактичного проживання в них, після чого затверджуватимуть тариф управителя та порядок поселення".

"За" проголосувало 29 депутатів. Йдеться про дві двоповерхові багатоквартирні тимчасові житлові споруди модульного типу, розташовані на вул. Сумської тероборони в Сумах.

"Зараз вирішується донорами питання про будівництво наступних модульних будинків і постає цілком логічне питання, чому досі ці будиночки, які були побудовані ще наприкінці літа, не заселені. Дійсно, у нас були питання по під'єднанню електроенергії, певний час тривали відповідні роботи, тому саме зараз постає питання про прийняття їх до комунальної власності", — сказала на засіданні сесії заступниця міського голови Римма Бикова.

У вересні 2025 року ми повідомляли, що Товариство Червоного Хреста добудувало в Сумах два модульні будинки для переселенців із зони бойових

дій та прикордоння. У кожному будинку — 16 квартир. Тоді заступник сумського міського голови Станіслав Поляков зазначав, що будинки — на стадії передачі технічної документації та прийняття їх до комунальної власності: "Після того, як воно прийметься в комунальну власність, ми визначаємо балансоутримувача цього об'єкта. І можемо уже працювати саме над заселенням. У нас уже прийнято 207 заяв. Позачергові, є першочергові і звичайна черга. Тобто три критерії відбору, відповідно до якого будуть надаватися певні пріоритети. Це, по-перше, внутрішньо переміщені особи, які мають відповідний статус, це може бути особа з інвалідністю другої групи, або тільки пенсіонери в сім'ї, або це особи з тяжкими захворюваннями, або сім'ї, в яких троє й більше дітей. У нас уже є сім людей, які мають цей позачерговий статус. Інші особи будуть уже йти в порядку черги".

Планувалося, що проживання у модульному містечку буде тимчасовим, заселятимуть людей на пів року, з можливістю продовження ще на шість місяців.

Модульне містечко в Сумах будують за фінансової підтримки Шведського Червоного Хреста та шведського урядового агентства SIDA. За словами голови Українського Червоного Хреста Сумської області Ігоря Шаповала, загальна вартість робіт — близько 390 млн грн. Ці два будинки звели в межах першої черги будівництва, яке тривало близько семи місяців. На це пішло 120 млн грн. З початку вересня 2025 року розпочалася друга черга будівельних робіт вартістю в 100 млн грн, розповідав координатор напрямку "Shelter" Українського Червоного Хреста Сумської області Сергій Ярем. Загалом у модульному містечку планують звести вісім будинків: шість соціальних та два адміністративних. Містечко розраховане на проживання до шестисот людей, повністю завершити його будівництво планують восени 2026-го.

12.01.2026

Суспільне Полтава

<https://suspilne.media/poltava/1211784-na-poltavsini-sformuut-reestr-mozlivogo-zitla-dla-vpo/>

На Полтавщині сформують реєстр можливого житла для ВПО

Полтавщину планують внести до реєстру у вигляді мапи, де будуть зазначені всі місця проживання внутрішньо переміщених осіб. Попередньо перевірять фонд державного майна, житлові та нежитлові будинки, гуртожитки та недобудови, які можна обладнати та використати для проживання переселенців.

Про це Суспільному повідомив народний депутат та голова парламентської комісії захисту прав ВПО й інших постраждалих 2023-2025 років Павло Фролов. Інвентаризацію проведуть, аби оновити реєстр

можливого житла та залучати потім кошти міжнародних партнерів і гуманітарних організацій.

Будуть зібрані відомості про технічний стан будівель, скільки потрібно інвестицій, скільки може бути місць та скільки потенційно можна розмістити людей у регіоні.

"Коли ми створимо цей реєстр, це буде фактично база, він буде у вигляді мапи. Тобто всі постраждалі будуть на карті бачити об'єкти, бачити фото, кількість місць, подавати заявку на проживання. Місцева влада, центральна влада буде ефективно комунікувати з міжнародними партнерами, донорами, тому що в державному бюджеті, місцевих бюджетах немає ресурсів і не буде багато років, щоб все-все відбудувати", — повідомив народний депутат.

В університеті "Полтавська політехніка" триватиме тижневе навчання за програмою "Відновлення житлово-будівельної екосистеми України", яке організувала для органів місцевого самоврядування "Housing Institute" (українська організація, що працює над вирішенням проблем доступного житла, – ред.).

"Нарада щодо реалізації закону 4080. Це закон, який ініціювала наша парламентська комісія, про всеукраїнську інвентаризацію всієї нерухомості, що може бути використана для проживання ВПО та інших постраждалих і створення реєстру ВПО. За оцінками українських експертів уряду та міжнародників близько 6 мільйонів людей в Україні втратили житло. Це населення приблизно цілої Болгарії", — сказав Фролов.

Нині місць тимчасово проживання на Полтавщині близько 900, зазначив народний депутат та член міжфракційного депутатського об'єднання щодо захисту прав переселенців Сергій Вельможний.

"Пікова кількість переселенців на Полтавщині була близько 220 тисяч. У серпні минулого року було зафіксовано 180. Питання в чому? Чому зменшилася кількість переселенців? Або неналежні умови проживання, або немає де працевлаштуватися. Хочемо побачити, чи вирішено питання щодо електроживлення модульних будиночків, які збудували на Полтавщині. Які плани на 2026-й рік у громади щодо працевлаштування переселенців, будівництва постійного житла і створення належних умов проживання переселенців", — сказав він.

За словами голови парламентської комісії захисту прав ВПО Павла Фролова, у регіоні вже інвентаризували майже тисячу об'єктів, а 57 із них визнали придатними для проживання.

16.01.2026

Суспільне Запоріжжя

<https://suspilne.media/zaporizhzhia/1215292-u-zaporizzi-31-rodina-pereselenciv-aka-bula-v-cerzi-na-zitlo-otrimae-kvartiru-v-timcasove-koristuvanna/>

У Запоріжжі 31 родина переселенців, яка була в черзі на житло, отримає квартиру для тимчасового проживання

Про це сьогодні, 16 січня, під час брифінгу повідомила секретарка міської ради Регіна Харченко.

За її словами, у громаді створили фонд житла для внутрішньо переміщених осіб згідно з постановою Кабміну № 495 у від 29 квітня 2022. Відібрали 31 квартиру, яка перейшла у власність громади після смерті власника:

«Квартири, які є відумерлою спадщиною, залишилися після людей похилого віку, які не дуже добре дбали про це приміщення. Квартири були в страшному стані, були тонни сміття та потребували косметичний ремонт».

У Запоріжжі 31 родина переселенців, яка була в черзі на житло, отримає квартиру в тимчасове користування

Ці квартири відремонтували коштом державної субвенції, яку Запорізька громада отримала торік:

«Ми отримали 27 мільйонів гривень, зробили ремонт за державні кошти. Розуміємо, що запит величезний, потреба величезна. Це не вирішення проблеми в цілому. Але це перший крок».

Житло родинам ВПО розподілятимуть на конкурсній основі. У пріоритеті сім'ї вразливих категорій, зауважує Регіна Харченко:

«Зараз розподіляємо кількість квартир на райони. І вже на місцях районні адміністрації, із залученням ради ВПО, будуть визначати, які родини з тих, які стоять на обліку, отримають об'єкт. Визначати будуть за балами. Наприклад, родина, яка має трьох дітей, автоматично отримає 27 балів. Це справжній конкурс».

Квартири переселенцям не даруватимуть, а тільки надаватимуть для тимчасового проживання, зазначає Регіна Харченко:

«Ці квартири не передають у власність, а тільки в користування. Родина, заїжджаючи сюди, отримає ордер, щоб проживати, та платить за комунальні послуги, але, грубо кажучи, не сплачує оренду. Первинно цей ордер видається на один рік, якщо людина продовжує тут жити та працювати, документ пролонгується. Якщо ця родина купує власне житло, у цю квартиру заселяться люди з тієї ж черги».

Формувати чергу на житло для переселенців почали у 2014 році. Наразі в ній перебуває 139 родин, зазначила Регіна Харченко:

«Загалом у Запоріжжі нині проживає 156 тисяч внутрішньо переміщених осіб».

18.01.2026

Суспільне Полтава

<https://suspilne.media/poltava/1212754-u-poltavi-buduut-dim-dla-vpo-akim-vin-bude/>

У Полтаві будують дім для ВПО: яким він буде

У Полтаві на вулиці Пушкарівській майже повністю заклали фундамент під перший у громаді будинок для переселенців. Це буде швидкозбірний каркасний дім на 12 квартир. Двоповерховий будинок зводять за гроші міжнародних партнерів. Вартість проєкту – майже 32 мільйони гривень.

Про це Суспільному розповів виконавець робіт на будівництві Віталій Пархоменко.

На вулиці Пушкарівській у Полтаві зводять двоповерховий дім для внутрішніх переселенців. Будівництво розпочали у вересні 2025 року.

"Сам будинок збірний, щитовий. Каркасний дім. Дерев'яні каркаси, панелі утеплені. На 32 людини. В середині квартири повноцінні з санвузлами. Завдання компанії – виконати котлован, змонтувати фундамент, фундаментну плиту, вхід у будівлю, вхідну групу з пандусом", — зазначив Віталій Пархоменко.

За словами Віталія Пархоменка, тут будуть однокімнатні та двокімнатні квартири. Нині монтують фундаментні блоки.

"Треба, незважаючи на всі погодні умови, закінчити монтаж блоків ФБС (фундаментні блоки суцільні – ред.). Монтуємо армопояс. Це арматурні каркаси, опалубки, заливаємо бетоном, засипаємо ґрунтом всі пазухи між тими блоками, що бачите, до кінця. Потім заливаємо основну монолітну плиту суцільну підлоги першого поверху. Після цього можна вже буде приступати до монтажу стін самого дому. Люди виходять щодня. Навіть якщо не виходить з заїздом техніки, їм є що робити на ділянці. Це бетонування монолітних ділянок, розбір опалубки, підготовка каркасів", — додав виконавець робіт на будівництві Віталій Пархоменко.

Згідно з проєктом, двоповерховий будинок складатиметься із 12 квартир. Площа забудови становитиме 515 квадратних метрів. Генеральним підрядником будівництва без використання системи "Prozorro" визначили ТОВ "Армагруп".

Дім для ВПО будують за гроші міжнародних партнерів. З бюджету громади спрямували лише 3 мільйони гривень на підключення мереж, розповіла Катерина Ямщикова.

"Даний проєкт у нас стартував з одним партнером, це "Move Ukraine", які мають певну часткову суму вартості будівництва, вона покриває фундамент і стіни. Полтавська міська рада працювала в подальшому з пошуком додаткового партнера. Ми дуже дякуємо за довіру ВКБ ООН і загальна сума будівництва впливає в розмірі 31 мільйон, і всі ці кошти

покривають міжнародні партнери", — повідомила секретар Полтавської міської ради Катерина Ямщикова.

У громаді нині 47 тисяч вимушено переміщених осіб. Хто мешкатиме у будинку – поки невідомо.

"Долучили до створення порядку і визначення осіб міжнародних донорів, партнерів, які проводять повну аналітику і створюють нормативно-правову базу в громаді, і створюють саме той елемент, якого зараз немає. Це прозора, бальна система для того, щоб люди розуміли, яким чином і хто, і чому, за якими критеріями буде відібраний. Станом на зараз немає ще списку тих осіб, які уже у нас гарантовано отримають можливість жити в соціальному житлі. Цей процес поки що у нас на рівні документів, напрацювань, положень", — додала Катерина Ямщикова.

Згідно з паспортом об'єкта, дім планують збудувати протягом шести місяців.

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

14.01.2026

Благодійний фонд «Стабілізуєшес Сунпорт Сервісез»

<https://sss-ua.org/news/yak-my-pidtrymuvaly-systemu-sotszakhystu-hromady-ta-rady-vpo-v-hrudni-kliuchovi-tsyfry/?cn-reloaded=1>

Як ми підтримували систему соцзахисту, громади та Ради ВПО в грудні: ключові цифри

Працювати у звітно-святковий час непросто, та ми зробили це! Ділимося результатами нашої роботи з громадами, державними установами та Радами ВПО у грудні. Від локальних зустрічей до всеукраїнського форуму — в останній місяць року ми провели 155 заходів, кожен з яких дав змогу підтримати й зміцнити систему соціального захисту в Україні.

Підтримка громад та установ соцзахисту

Передача техніки для облаштування робочих місць Управлінню соціального захисту населення Васильківської міської ради. Київська область
У грудні ми провели:

- 3 семінари (теми: особливості комунікації працівниць і працівників системи соціального захисту з вразливими верствами населення; трудові відносини в умовах воєнного стану; компетенція адміністративних органів при застосуванні адміністративної процедури і заходів впливу щодо виконання адміністративного акта);
- тренінг з протидії професійному вигоранню для працівниць і працівників соціального захисту Харківської області;
- 2 тренінги з користування інструментом «кейс-менеджмент» на вебпорталі електронних послуг Міністерства соціальної політики України;

- 22 «круглі столи» за результатами роботи в громадах у межах проєкту: презентовано соціальні паспорти громад, проєкти середньострокових планів розвитку системи соціального захисту на місцевому рівні (за результатами громадського обговорення прийняті відповідні резолюції до міських/селищних/сільських рад).

З-поміж інших, ми відвідали Губиниську селищну громаду (Дніпропетровська область), де долучилися до публічної презентації соціального паспорта та плану розвитку системи соцзахисту. На заході обговорили пріоритетні напрями розвитку системи соцзахисту громади на два роки, зважаючи на потреби ВПО та інших вразливих груп, а також виклики, з якими стикаються фахівчині й фахівці соціальної сфери. Зокрема, акцентували на розширенні спеціалізованих соціальних послуг, впровадження послуги підтриманого проживання.

Ще один напрям роботи проєкту — налагодження співпраці з Пенсійним фондом України. З липня 2025 року саме ця інституція призначає та виплачує допомогу на проживання ВПО. Так, у грудні регіональна команда проєкту зустрілася з представниками Головного управління ПФУ у Волинській області й домовилася про підготовку та підписання Меморандуму про співпрацю на 2026 рік. Це дасть змогу покращити міжінституційну взаємодію й оперативно обмінюватися інформацією щодо реалізації прав ВПО на соціальні виплати.

Технічна підтримка

У грудні ми передали технічне обладнання та меблі до чотирьох муніципальних навчальних центрів соціальних служб в Ужгороді, Рівному та Івано-Франківську.

Також установи отримали таку технічну допомогу:

- 100 комплектів обладнання, до яких входить планшет, жорсткий диск, мобільний телефон (31 установа);
- 20 комплектів обладнання для мобільних робочих станцій: ноутбук, портативні МФУ та сканер, картриджі, повербанк, USB-хаб (19 установ).
- 133 комплекти обладнання для робочих місць, до яких входить МФУ, ноутбук з сумкою та мишкою (35 установ).

Зокрема, ми передали 5 комплектів обладнання Управлінню підтримки внутрішньо переміщених осіб та господарського забезпечення Департаменту соціального захисту населення Запорізької міської ради. Раніше громада також отримала від проєкту зарядні станції.

«Ми отримали телефони, планшети та зарядні станції — і це справжній подарунок для нашої громади. Телефони допомагають залишатися на зв'язку з родинами та швидко реагувати на їхні потреби, планшети надали нашим працівникам додаткові можливості для документування. Зарядні станції допомагають навіть під час відключень електроенергії продовжувати роботу з надання соціальних послуг та підтримки людей. Від імені всіх працівників установи висловлюю БО «ССС» та УВБК ООН велику подяку за надану

вчасну та таку потрібну допомогу», — поділився Юрій Швець, директор Департаменту.

Всеукраїнський форум надавачів соціальних послуг «Громади, що дбають» (16–17 грудня, Київ)

Форум зібрав представників держави, громад, громадських організацій і надавачів соціальних послуг з усієї країни. Упродовж двох днів учасниці й учасники працювали в панельних дискусіях і групах, обговорюючи соціальні послуги для ВПО та людей старшого віку, а також сталість фінансування соціальних послуг у громадах. У результаті роботи визначили ключові виклики та можливі рішення у сфері надання соціальних послуг, зокрема:

- посилення співпраці організацій громадянського суспільства (ОГС) з системою соцзахисту, як-от у закупівлі соціальних послуг;
- надання базових соціальних послуг ОГС, які поки не зареєстровані як офіційні надавачі;
- підтримка ВПО і людей старшого віку — через університети третього віку та програми соціальної адаптації;
- робота соціальних фасилітаторів і волонтерів задля підсилення системи соціальних послуг.

Захід провела громадська організація «КримSOS» спільно з Благодійним фондом «Стабілізуєш Суппорт Сервісез» за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

Підтримка для Рад ВПО

У грудні ми провели:

- стратегічні сесії для 4 Рад ВПО;
- 22 заходи для координації роботи Рад ВПО, менторська підтримка (участь у засіданнях Рад ВПО; моніторингові візити);
- 7 тренінгів і воркшопів для розвитку спроможності Рад ВПО (теми: вплив Ради ВПО на покращення підтримки переселенців; звітування Рад ВПО).
- 18 зустрічей у межах кампанії «16 днів активізму проти гендерно зумовленого насильства»;
- вебінар «Роль Рад ВПО у плануванні, впровадженні та контролі публічних інвестицій у громадах» (дивіться запис на нашому ютубі).

Одну зі стратегічних сесій ми провели для Ради з питань ВПО при Рівненській обласній військовій адміністрації. Протягом дводенної сесії учасниці й учасники напрацювали стратегію розвитку Ради й операційний план її реалізації.

Ольга Мельник, регіональна координаторка проєкту в Рівненській області, зазначила: «Сесія показала готовність до участі у розвитку громад і вирішенні питань ВПО. Виявлено сильні сторони Ради: відкритість до нових ідей та прагнення до співпраці, а також напрями для вдосконалення, серед яких — систематизація дій, посилення комунікації між секторами та забезпечення ефективної підтримки ВПО. Під час сесії ми рекомендували Раді зміцнювати міжсекторальну взаємодію, впроваджувати прозорі механізми

координації та гарантувати сталість ініціатив через локальні політики. А також розвивати компетенції — через навчальні програми, наставництво та обмін практичним досвідом».

Ділимося також результатом адвокаційної кампанії, що проводилася комплексно з залученням Ради з питань ВПО при Васильківській міській раді за менторської підтримки регіональної команди проекту в Київській області. 18 грудня виконавчий комітет Васильківської міської ради ухвалив рішення «Про схвалення проекту програми забезпечення житлом ВПО та членів їх сімей, які проживають на території Васильківської міської територіальної громади, на 2026–2028 роки». Завдяки цій ініціативі внутрішньо переміщені люди, що живуть у громаді, отримали інструмент соціального захисту.

15.01.2026

БО “Благодійний фонд “РОКАДА”

<https://rokada.org.ua/tsentr-zhyttiostiikosti-oblashtuvala-rokada-v-ivano-frankivskii-oblasti/>

Центр життєстійкості облаштувала «Рокада» в Івано-Франківській області

Центри життєстійкості продовжує облаштовувати команда «Рокади» на Івано-Франківщині. Перший у новому році запрацював у Косові. Його створили в межах реалізації експериментального проекту з формування життєстійкості населення спільно з міською радою та за підтримки UNHCR Ukraine – Агентство ООН у справах біженців в Україні.

Простір облаштували в укритті. Тут зможуть отримати психологічну допомогу й соціальну підтримку як дорослі, так і діти.

«Це наш внесок у ментальне здоров'я косівчан і людей, які, рятуючись від постійних обстрілів, оселилися у місті. У Центрі життєстійкості вже працюють наші фахівці – це психологи й соціальні працівники. Тут охочі зможуть отримати індивідуальні й групові психологічні консультації, тут будуть заняття з арт терапії, казкотерапії, різні тренінги. Також команда «Рокади» допомагатиме внутрішньо переміщеним українцям в оформленні виплат і доступі до державних послуг», – зазначає координатор регіонального офісу Святослав Лахоцький.

15.01.2026

БО «Благодійний фонд «РОКАДА»

<https://rokada.org.ua/rokada-doluchylas-do-prezentatsii-planu-humanitarnykh-potreb-ta-reahuvannia-na-2026-rik/>

«Рокада» долучилась до презентації Плану гуманітарних потреб та реагування на 2026 рік

На порозі п'ятого року повномасштабного вторгнення гуманітарні виклики в Україні лише загострюються. Постійні обстріли, руйнування інфраструктури та просування фронту змушують тисячі людей щоденно залишати свої домівки.

План гуманітарних потреб та реагування на 2026 рік визначає критичну необхідність допомоги для 4,1 мільйона найбільш вразливих українців. Важливою частиною Плану стало забезпечення безперервної підтримки людей: від виїзду з-під обстрілів до повної інтеграції в нових громадах. Особлива увага приділяється інклюзивності, адже чверть постраждалих – це люди старшого віку та люди з інвалідністю.

Чотири стратегічні пріоритети гуманітарного реагування на 2026 рік:

- Допомога у прифронтових громадах – забезпечення базових потреб (вода, їжа, ліки) у районах з обмеженим доступом, де люди щодня виживають під постійними обстрілами.
- Підтримка новопереміщених осіб – оперативне реагування та супровід людей, які змушені евакуюватися з небезпечних зон прямо зараз, гарантуючи їм захист на кожному етапі шляху.
- Екстрене відновлення та підготовка до зими – швидкий ремонт пошкодженого житла та підтримка енергетичної стійкості громад після атак на критичну інфраструктуру.
- Захист найбільш вразливих груп – фокус на людях, які мають специфічні потреби та часто випадають із загальних програм соціальної підтримки. Зокрема маломобільні особи та люди старшого віку.

Одним із головних пріоритетів, які представила голова правління благодійного фонду «Рокада», є підтримка людей, які виїжджають із небезпечних зон. Це передбачає не лише надання прихистку після прибуття, а й безперервний супровід на всьому шляху евакуації, щоб гарантувати людям доступ до води, їжі та медичної допомоги в найбільш критичні моменти переміщення.

«Найбільша цінність – це саме людське життя. Саме тому ми допомагаємо людям евакуюватися із небезпечних регіонів та прифронтової лінії. Але цей шлях доволі складний. Часто люди бувають по кілька днів без їжі, води та медичної допомоги. Треба звертати серйозну увагу на весь шлях, щоб забезпечувати людям гідні умови не тільки в місцях перебування, а й під час

довгої евакуації», – підкреслює Наталія Гуржій, голова правління благодійного фонду «Рокада».

Під час евакуації люди часто перебувають у стані глибокого стресу та шоку, залишаючи свої домівки поспіхом і без елементарних речей для виживання. У таких екстремальних умовах гуманітарне реагування має бути максимально гнучким і адаптованим до миттєвих потреб.

«Люди, яких ми транспортуємо, часто не мають речей з собою. Добре, якщо вони щось могли прихопити. Їм потрібно надавати на шляху транспортування мінімальний продуктовий набір, доступ до медикаментів і, безумовно, побутову хімію. Іноді грошова допомога не спрацьовує, бо не завжди гроші щось дають у моменті, коли просто є необхідність у пляшці води та базовій їжі», – зазначає Наталія Гуржій.

Мета Плану 2026 не просто надати тимчасовий прихисток, а створити фундамент для стабільного життя в нових громадах. Це передбачає перехід від екстреної підтримки до системних рішень, які допоможуть людям інтегруватися та відновити самостійність.

«Коли людина намагається оселитися в громаді, необхідно не тільки створювати інклюзивні умови, а й забезпечувати сталий доступ до соціальних та медичних послуг, до освіти. І тоді всі евакуйовані люди будуть поступово відчувати себе членами цієї громади», – додає пані Наталія.

План гуманітарного реагування на 2026 рік визначає чіткий вектор підтримки найбільш вразливих українців. Фонд «Рокада», працюючи пліч-о-пліч із міжнародними партнерами та урядом, продовжує реалізовувати ці стратегічні цілі, щоб кожен етап базувався на принципах гідності, безпеки та людяності.

14.01.2026

МБФ «Карітас України»

<https://caritas.ua/news/obyednani-vidnovlenniam-zhytlo-i-vazhlyvi-infrastrukturni-obyekty-znovu-sluzhat-meshkanczyam-harkivshhyny-i-sumshhyny/>

Об'єднані відновленням. Житло і важливі інфраструктурні об'єкти знову служать мешканцям Харківщини і Сумщини

Сотні відремонтованих та утеплених домівок, важливий для громади будинок культури у селищі Есхар і клінічна лікарня Святого Пантелеймона у Сумах – усе це результати проєкту «Єдність у Відновленні: Відновлення житла та інфраструктури для постраждалих від війни сімей на сході України».

Масштабні роботи тривали більше року. Розпочавшись 1 червня 2024-го, він завершився в останній день осені 2025 року.

Географія проєкту охопила Харківську і Сумську області, які входять до переліку регіонів із найбільшими руйнуваннями житла внаслідок війни. Тут проживає понад 1,5 мільйона людей у потребі. Більшість із них через наслідки

бойових дій та обмежені фінансові можливості не можуть самостійно відремонтувати власне пошкоджене житло. Регулярно під удар потрапляють також об'єкти інфраструктури, відновлювати які – задача складніша.

Проект передбачав легкі та середні ремонти у будинках, які зазнали пошкоджень, але залишалися придатними для проживання. Серед робіт – герметизація будівель і закриття (відновлення) теплового контуру, встановлення склопакетів, ремонт стін і даху, а також облаштування безбар'єрного простору для людей з інвалідністю. Проект був націлений на вразливі сім'ї у багатоквартирних та приватних будинках. Роботи проводилися силами як підрядних організацій, так і самих домогосподарств. Надані грошові гранти дозволили власникам постраждалих осель обирати: ремонтувати їх своїми силами або наймати сторонніх працівників.

Завдяки даному проекту оселі змогли відновити 216 сімей у Харківській і 177 у Сумській областях.

Центральна міська клінічна лікарня Святого Пантелеймона у місті Суми

Згідно проекту, в кожній області мав бути відремонтований один соціально важливий інфраструктурний об'єкт. У Сумах вибір пав на лікарню Святого Пантелеймона. Цей один із ключових багатопрофільних закладів охорони здоров'я міста і області сильно постраждав від обстрілу 28 вересня 2024-го. Керівник проекту від Карітасу України Максим Антонюк згадує, як побачив лікарню вперше:

«Я приїхав у Суми у лютому-березні 2025-го. Лікарня в той час мала воістину незламний вигляд: із численими пошкодженнями фасаду, з понівеченими дверями і вікнами, із місцями зруйнованими міжповерховими перекриттями і навіть із відсутнім шматком стіни, вона продовжувала приймати пацієнтів! Медики надавали практично повний спектр медичних послуг, проводилися операції. Виявилося, що віддано працюють не лише лікарі, а й адміністрація. За весь час нашої комунікації менеджмент працював бездоганно. Прагнучи відновити лікарню, адміністрація працювала напрочуд злагоджено, їй вдалося залучити багато благодійників, багато спонсорів, і всі були мотивовані «вилікувати лікарню». Ми долучилися до відновлення операційного блоку. Я щиро радий, що вдалося поновити можливості для надання медичної допомоги».

Завдяки фінансовій підтримці Католицької Служби Допомоги (CRS) Карітас України, Карітас Суми та підрядна організація облаштували операційний блок хірургічного корпусу практично «з нуля»: зробили стіни і підлогу – від підготовки поверхонь до укладання керамічної плитки. Улаштували каркас для підвісної стелі і власне стелю. Провели електротехнічні роботи. Поставили двері, зокрема рентгенозахисні.

«Наступного разу, коли будемо їхати в Суми, обов'язково відвідаємо цю лікарню», – каже Максим Антонюк.

Будиноку культури у селищі Есхар

Есхар, що у 20 кілометрах від Харкова, зазнає атак від початку повномасштабної війни. Після того, як у громаді були зруйновані обидві школи, осередком освіти і дозвілля для дітей став будинок культури. Дорослі також відвідують там заняття, тренажерну залу, гуманітарний хаб, а під час повітряних тривог спускаються в укриття.

Утім, обстріли не обійшли і цю будівлю: через вибиті вікна всередину потрапляв холод, через пошкоджений дах – вода. Робота простору опинилася під загрозою. Завдяки оперативній підтримці Карітасу будівлю вдалося відновити. Тепер люди зможуть збиратися в будинку культури знову.

Проект «Єдність у Відновленні: Відновлення житла та інфраструктури для постраждалих від війни сімей на сході України» здійснювався за фінансової підтримки Catholic Relief Services.

15.01.2026

МБФ «Карітас України»

<https://caritas.ua/news-en/proyekt-shho-zminyuvav-zhyttya-v-umovah-vijny-yak-karitas-ta-norvegiya-vidnovlyuvaly-pryfrontovi-gromady/>

Проект, що змінював життя в умовах війни: як Карітас та Норвегія відновлювали прифронтові громади

Карітас України у партнерстві з Caritas Norge та урядом Норвегії вже другий рік поспіль реалізує масштабний проект на прифронтових територіях, спрямований на комплексну допомогу, яка спряє довгостроковому ефекту, поєднуючи її з заходами з надзвичайного реагування.

Ми поговорили з Іванною Улей, менеджеркою норвезького проекту «Гуманітарна допомога та відновлення життєзабезпечення на постраждалих від війни територіях України», про те, як побудована взаємодія з місцевою владою та громадами, які виклики постають перед командами у відновленні водної критичної інфраструктури, та наскільки успішно грантові програми допомагають вимушеним переселенцям інтегруватися та стати на ноги.

– В умовах життя на прифронтових територіях швидкість і точність гуманітарного реагування залежить від ефективної взаємодії. Яку модель співпраці (наприклад, тристоронній формат: Карітас – місцева влада – громада) ви використовуєте для оперативного виявлення, верифікації та задоволення найбільш критичних потреб?

– У роботі на прифронтових територіях ми застосовуємо підхід «у громаді, з громадою і для громади», який дозволяє забезпечити швидке, релевантне та відповідальне гуманітарне реагування. Ключовою моделлю співпраці є багаторівнева координація, що поєднує: місцеві громади та їх представників (старости, керівників закладів, ініціативні групи); органи місцевого самоврядування та комунальні підприємства; місцеві команди Карітасу, які мають постійну присутність у регіоні.

Оперативне виявлення потреб відбувається через: прямий контакт із громадами та ключовими інформантами на місцях; участь у кластерних та координаційних зустрічах; регулярні виїзди мобільних команд та моніторингові візити; звернення громад та установ у відповідь на погіршення безпекової або гуманітарної ситуації.

Такий підхід дозволяє не лише оперативно реагувати на кризові ситуації, а й посилювати спроможність громад, підвищувати довіру та забезпечувати сталість втручань навіть в умовах тривалого кризового контексту.

– Проєкт триває другий рік і має значні досягнення у відновленні критичних інфраструктурних об'єктів водопостачання (WASH). Як Карітас забезпечує сталість цих відновлень? Чи існує механізм довгострокового моніторингу та оцінки функціональності цих об'єктів після їх передачі громаді, і яку роль у цьому відіграє місцева влада та самі бенефіціари?

– У межах проєкту, підтриманого Карітасом Норвегії, сталість відновлених об'єктів забезпечується комплексним підходом, який включає планування, участь громади та співпрацю з місцевою владою. Механізми забезпечення сталості та моніторингу включають, по-перше, передачу об'єктів у користування громаді та місцевим інституціям. Передача здійснюється офіційно через місцеву адміністрацію або відповідальні установи. Під час передачі громада та керівники установ отримують інструкції щодо експлуатації та обслуговування обладнання. По-друге, навчання та підготовку персоналу. Зокрема працівники громад та локальні спеціалісти проходять тренінги з користування та обслуговування систем (наприклад, водопостачання, санітарія, енергозабезпечення). Це дозволяє забезпечити знання для самостійної підтримки функціональності об'єктів.

А також довгостроковий моніторинг та оцінка. Тобто локальні команди Карітасу здійснюють регулярний моніторинг функціональності об'єктів протягом реалізації проєкту та протягом узгодженого періоду після передачі. Проводяться виїзди, перевірки стану обладнання.

Такий підхід дозволяє не лише підтримувати функціональність об'єктів після завершення проєкту, а й підвищує автономність громади, зменшує залежність від зовнішньої допомоги та сприяє сталому розвитку місцевих послуг.

– В рамках проєкту було охоплено різні напрями допомоги людям: відновлювали об'єкти водопостачання, підтримували людей на прифронтових територіях завдяки грантам на розвиток сільського господарства та забезпечували тимчасовою зайнятістю. Надавали гігієнічні набори та сертифікати на придбання гігієни, підтримували на зимовий період наданням паливних брикетів. Якщо вибирати щось одне, що, на вашу думку, найбільше вплинуло на покращення життя людей у громадах?

– У межах проєкту Карітас Норвегії всі напрями допомоги були важливими для підтримки людей на прифронтових територіях. Водночас,

якщо виділити один напрям, який мав найбільший вплив на повсякденне життя громад, то це, на нашу думку, відновлення об'єктів водопостачання та санітарії, а також підтримка людей через гранти на розвиток сільського господарства.

Поясню, чому саме ці напрями. Відновлення водопостачання та санітарії забезпечує базову потребу громади – безпечну воду та належні санітарні умови, що впливає на здоров'я та безпеку людей. Відновлені системи водопостачання забезпечують сталість послуг і ними користуються всі члени громади.

А гранти на розвиток сільського господарства дозволяють людям на прифронтових територіях відновити або зміцнити свої джерела доходу, підтримують продовольчу безпеку та сприяють економічній самостійності сімей. Це створює довгостроковий ефект і дозволяє громадам ставати більш стійкими до майбутніх криз.

Відновлення водопостачання та надання сільськогосподарських грантів взаємодоповнюють один одного. Забезпечення базових потреб води та санітарії підвищує ефективність використання грантів, а стабільний дохід від фермерських активностей підтримує здатність сімей утримувати відновлену інфраструктуру.

Таким чином, комбінований ефект від відновлення водопостачання та підтримки сільськогосподарських грантів мав найбільший вплив на покращення якості життя людей у громадах, забезпечуючи як базові потреби, так і економічну стійкість.

– Відновлення водопостачання на прифронтових територіях — це високоризикована інженерна та логістична задача. Які безпекові методи Карітас застосовує, щоб команди могли виконувати складні роботи (наприклад, ремонт свердловин чи встановлення башт) на високому професійному рівні, мінімізуючи при цьому ризики для життя та здоров'я персоналу?

– Відновлення водопостачання на прифронтових територіях справді є високоризиковою інженерною та логістичною задачею. Карітас застосовує комплексний підхід до безпеки, щоб забезпечити ефективне виконання робіт та мінімізувати ризики для життя і здоров'я персоналу.

Основні методи безпеки включають попередню оцінку ризиків та планування, співпрацю з місцевою владою та громадами, супровід від відділу безпеки Карітасу, поетапне виконання та контроль якості. Завдяки такому системному підходу Карітас гарантує, що команди можуть виконувати складні інженерні роботи на високому професійному рівні, зберігаючи життя і здоров'я персоналу та мешканців громади.

– Евакуація з особливо небезпечних регіонів вимагає негайного комплексного супроводу. Який спектр допомоги в рамках норвезького проєкту Карітас надає людям безпосередньо в транзитних центрах та протягом перших критичних днів після прибуття на більш безпечні території?

– В рамках проекту Карітас надає комплексну підтримку людям, які переміщуються з особливо небезпечних регіонів, зосереджуючись на транзитних центрах та допомозі у перші критичні дні після прибуття на більш безпечні території. Основні напрямки допомоги включають, по-перше, безпечне пересування та евакуацію. Для оперативної та безпечної евакуації використовуються спеціально виділені транспортні засоби, зокрема буси у Карітасі Харків та Карітасі Маріуполь у м. Павлоград. Буси пристосовані для людей з інвалідністю, щоб забезпечити комфортне та безпечне перевезення всіх бенефіціарів. Евакуація здійснюється з урахуванням безпеки людей та умов транспортування, із супроводом працівників Карітас і відповідальних осіб.

Згодом людей приймають у транзитних центрах, де надають тимчасове житло та комфортні умови перебування. А також забезпечують базові потреби гарячим харчуванням, гігієнічними наборами та екстреними продуктовими наборами. А також є можливість отримання багатоцільової грошової допомоги.

– Після двох років реалізації норвезького проекту, як ви оцінюєте його сукупний вплив на стійкість та відновлення громад? Які найбільш відчутні зміни (не лише інфраструктурні, а й соціальні/психологічні) ви спостерігаєте у житті людей?

– Можемо впевнено констатувати суттєвий вплив від діяльності проекту на стійкість та відновлення громад. Відновлення ключових об'єктів водопостачання та каналізаційних систем забезпечило постійний доступ до чистої води, а підтримка шелтерів і надання транспортних засобів, пристосованих для людей з інвалідністю, полегшили пересування та евакуацію вразливих груп.

Програми тимчасової зайнятості та гранти на розвиток сільського господарства допомогли відновити економічну активність і дати людям відчуття контролю над власним життям. Надання гігієнічних наборів, сертифікатів та базових послуг, а також забезпечення твердим паливом на зимовий період сприяло відновленню гідності та безпеки людей, які пережили евакуацію або перебували у зоні ризику. Співпраця з громадами та місцевою владою зміцнила довіру та соціальні зв'язки, створюючи умови для стійкого розвитку. Загалом проект сприяв комплексному відновленню громад, поєднуючи відновлення інфраструктури, підтримку економічної активності, захист вразливих груп та зміцнення соціальної згуртованості, що відчутно покращило життя людей у громадах.

– Що було найважчим, а що найприємнішим у ролі менеджерки цього проекту, який працював у таких складних умовах?

– Найважчим було забезпечення безпеки команд та ефективного виконання завдань у надзвичайно складних і непередбачуваних умовах. Часто доводилося приймати рішення швидко, балансуючи між потребами бенефіціарів, наявними ресурсами та ризиками для персоналу. Логістика,

координація робіт на прифронтових територіях і контроль якості робіт в умовах обмеженого доступу до об'єктів додавали додаткові складнощі.

Найприємнішим було бачити безпосередній позитивний вплив проекту на життя людей у громадах: коли відновлювали водопостачання, надавали гранти на розвиток сільського господарства, забезпечували транспорт для евакуації або паливом на зиму. Особливо надихало спостерігати, як місцеві громади відновлюють свої соціальні зв'язки та економічну активність завдяки підтримці проекту.

16.01.2026

МБФ «Карітас України»

<https://caritas.ua/news/u-2026-roczy-krytychno-vazhlyvo-zberegty-stalist-roboty-z-ditmy-zoryana-lukavecza-kerivnyczya-programy-osvita-formacziya-ta-zahyst-ditej-karitasu-ukrayiny/>

“У 2026 році критично важливо зберегти сталість роботи з дітьми”, – Зоряна Лукавецька, керівниця програми “Освіта, формація та захист дітей” Карітасу України

Вже майже чотири роки повномасштабної війни українські діти дорослішають в умовах постійної тривоги та невизначеності, і завдання дорослих – створювати безпечні середовища, а також бути для них підтримкою і опорою.

Безпечними дорослими для тисяч дітей у 2025 році були соціальні педагоги і працівники, психологи та аніматори дитячих проєктів програми “Освіта, формація та захист дітей” Карітасу України.

Команди дитячих центрів та Просторів дружніх до дитини, які працюють в місцевих організаціях Карітасу по всій країні, чітко бачать, що саме працює в ці часи для дітей, сімей і шкіл, а що потребує змін на системному рівні.

Тож 2025 рік став для програми роком фокусування, масштабування і переосмислення підходів: ми свідомо зосередилися на розширенні доступу дітей до безпечних просторів і психосоціальної підтримки, значно збільшили присутність програми у школах і громадах, а також поглибили співпрацю з Міністерством освіти і науки.

Керівниця програми Зоряна Лукавецька розповідає про ключові здобутки, пріоритети, виклики та наші орієнтири на майбутнє.

Які основні фокуси (пріоритети) у діяльності програми були у 2025 році?

У 2025 році ми мали дуже конкретний головний фокус: максимально забезпечити доступ дітей до безпечних просторів. Тобто збільшити кількість дитячих соціальних центрів, Просторів дружніх до дитини, кімнат психосоціального розвантаження “Простір Щастя” у школах – місць, де діти можуть отримати психосоціальну підтримку від фахівців, додаткову освітню

допомогу, соціалізацію та спілкування з однолітками, налагодити нові соціальні зв'язки після вимушеного переміщення.

Це завдання нам вдалось виконати: станом на кінець 2025 року майже 80% активних місцевих організацій Карітас по Україні мають проекти для дітей та молоді.

39 дитячих соціальних центрів та Просторів дружніх до дитини продовжували працювати із дітьми як в стаціонарному, так і мобільному форматі в рамках проектів «Готуємо дітей і молодь до майбутнього», «Процвітання крізь шторм», «Новий безпечний дім», «Комплексна підтримка постраждалих від війни громад», «Забезпечення повноцінного доступу до захисту та гігієни постраждалого від війни населення прифронтових районів України», «Ефективне усунення прогалин у сфері охорони здоров'я та розвитку простору дружнього до дітей» (CHANCE), «Порятунок і підтримка постраждалого від воєнних дій цивільного населення України» (PULSE), «ПДД в Бердичеві» та інших.

Це важливе досягнення для нас, яке засвідчує, що Карітас перейшов від окремих дещо розрізнених ініціатив для дітей до формування та масштабування єдиного стандарту допомоги дітям, який включає групову освітню, психологічну і соціальну роботу, а також індивідуальне вирішення проблем окремої родини, що впливають на безпеку та добробут дитини.

За 2025 рік нам вдалось поширити концепцію комплексної психосоціальної підтримки дітей, батьків та вчителів у освіті більше ніж удвічі, і на кінець року діяльність здійснювалась вже у 51 освітньому навчальному закладі шести областей – Вінницькій, Житомирській, Кіровоградській, Одеській, Тернопільській та Хмельницькій (проекти «Зміцнюємо Україну зараз» (SUN) та «Стійкість і розвиток»).

На основі напрацьованого практичного досвіду цих двох проектів ми сформували оновлену програму «Щасливі МИ», яка дає відповіді на основні питання щодо формування єдиної моделі допомоги у сфері психічного здоров'я у системі освіти України. Це комплексна, науково обґрунтована методика психосоціальної підтримки дітей, педагогів і батьків поєднує структуровану роботу з усіма основними групами учасників освітнього процесу, орієнтована на створення безпечного середовища, розвиток емоційної стійкості дітей і професійне навчання педагогічного персоналу.

Програма «Щасливі МИ» може слугувати методологічним і змістовним підґрунтям для розроблення та впровадження позитивних змін в системі освіти щодо охорони психічного здоров'я. Тож нашим другим фокусом 2025 року ми вбачали посилення взаємодії із державою, щоб наше бачення та плани були узгоджені та гармонували із національною політикою.

За минулий рік було зроблено багато адвокаційно-стратегічної роботи. Напрацьована та сформована офіційна позиція щодо прогалин в психологічній підтримці дітей та пропозиції щодо їх закриття. Вдалося налагодити співпрацю з Міністерством освіти і науки, представники Карітасу України

були включені в робочу групу, яка напрацьовує стратегію розвитку психологічної служби в освіті.

Приємно відзначити те, що МОН цінує участь громадських організацій у підтримці освіти в часі війни, серед яких Карітас. Ми на реальному досвіді показуємо, що саме потрібно школам для того, щоб психологічна служба максимально сприяла психологічному стану учнів та вчителів, які методики працюють, як обладнати фізичний простір, як підібрати підхід до батьків, які інструменти реально допомагають дітям та вчителям у стресових умовах. Ми не створюємо нової паралельної системи до державної освіти – ми намагаємося підсилити вже існуючу, привносячи інновації та кращі практики.

Третій фокус 2025 року – забезпечення «Права дитини зростати в сімейному оточенні», – знову ж таки відповідно до стратегії держави Карітас забезпечує роботу з дітьми позбавленими батьківського піклування та підтримку сімей в складних життєвих обставинах. Ми долучені до координаційних рад на локальному рівні, де команди працюють із сім'ями і дітьми в складних життєвих обставинах. Це не «один фахівець», а мультидисциплінарний підхід.

Також на національному рівні менеджерка проєкту «Готуємо дітей і молодь до майбутнього» Ірина Пухняк залучена до роботи Коаліції партнерів, яка створена Координаційним центром з розвитку сімейного виховання та догляду дітей. Коаліція здійснює системну роботу над покращенням доступу до соціальних послуг для таких дітей та сімей, і загалом щодо реалізації Стратегії забезпечення права кожної дитини в Україні на зростання в сімейному оточенні на 2024-2028 роки.

Які найбільш значимі зміни відбулися у діяльності програми у відповідь на виклики 2025?

Ми змінюємо підхід до роботи з дітьми на більш комплексний, у якому дитина стає центром системи, яка складається з сім'ї, школи, друзів та іншого оточення. Ми все частіше працюємо з батьками, вчителями та цілими класами, аби змінювати середовище в якому перебуває дитина, підсилювати його спроможність.

Вартим уваги стало те, що простори “Щасливі МИ” у школах стали сприятливою платформою для впровадження нових методів, які раніше не були настільки системними: дитячий “Парламент в дії”, шкільне соціальне підприємництво та фінансова грамотність. Особливості цих методів полягають у тому, що діти стають не «отримувачами допомоги», а суб'єктами: вони самі придумують і реалізують ідеї, які змінюють середовище у якому вони живуть і навчаються. Це не ігри та симуляційні вправи, а реальний практичний досвід, який навчає відповідальності, ініціативності, та готує до дорослого життя.

Робота з батьками і опікунами стала невід'ємною частиною психосоціальної підтримки в рамках наших проєктів. Ми організовуємо батьківські клуби, тренінги, консультації, спільні вікенди для дітей і батьків. Також налагоджений індивідуальний соціальний супровід, де сім'я

включається в аналіз своєї ситуації та під супроводом наших спеціалістів робить реальні кроки до виходу з кризи.

Коли сім'ї потрібна глибша допомога – є підвищені ризики насильства чи небезпечних ситуацій, ризик порушення прав дитини або вже порушені права, коли потрібна цільова матеріальна підтримка і робота спеціалістів із захисту дітей – здійснюється індивідуальний супровід (кейс-менеджмент).

Які є найбільш значущі досягнення програми у 2025 році?

Мабуть перше, що хочеться відмітити це масштабування: на початку 2025 року в нас працювали 18 дитячих просторів у освітніх навчальних закладах Одеської, Тернопільської та Хмельницької областей. За рік нам вдалося відкрити в рамках проєкту «Стійкість і розвиток» ще 18 просторів у цих же областях, а також по проєкту «Зміцнюємо Україну зараз» (SUN) 15 просторів у міських та сільських школах Вінницької, Житомирської та Кіровоградської областей. Це великий поступ у співпраці із системою освіти і дуже відчутна відповідь на існуючу потребу.

Друге, це напрацювання методологічної бази. У 2025 році Карітас України розробив великий обсяг методичних матеріалів і програм разом низкою провідних університетів та інститутів. Зокрема, із залученням науковців від Києво-Могилянської Академії, Університету менеджменту освіти Національної академії педагогічних наук України, Католицького Університету у Фрайбурзі, Українського Католицького Університету.

Це практичні методики, які місцеві команди Карітасу одразу беруть в роботу. Таким чином ми доносимо наші напрацювання і до наукової спільноти, і демонструючи, як наші підходи на практиці впливають на дітей, а ще робимо інструменти доступними для інших організацій та фахівців, які працюють з бенефіціарами.

Третій вагомий поступ – нам вдалось підсилили команди дитячого напрямку спеціалізованими фахівцями («Готуємо дітей і молодь до майбутнього» і «Зміцнюємо Україну зараз»). Все частіше у дитячих просторах працюють логопеди, репетитори для надолуження освітніх втрат, кейсменеджери з питань захисту дітей із підтримкою спеціаліста із соціальної роботи та юристконсульти із захисту прав дітей.

Окремо варто наголосити, що у 2025 році ми тісно налагодили співпрацю із програмою Інклюзії. Вдалося залучити внутрішніх експертів та зовнішніх тренерів до навчання і професійної підтримки вчителів та соціальних працівників щодо особливостей роботи із дітьми із особливими освітніми потребами. Це, звичайно обмежено наявними фінансовими ресурсами діючих проєктів, але ми намагаємось не обмежуватись одним проєктом, а ділитись досвідом із тими фахівцями, в кого є відповідний запит.

І наостанок хочу згадати таборовий напрям, який став далеко не найменш вагомим здобутком Карітасу в 2025 році. Табори для дітей та сімей протягом багатьох років організовують місцеві Карітаси. Національний офіс Карітасу заохочує місцеві команди розвивати таку форму роботи, залучає додаткові ресурси, щоб діти, які проживають у найбільш атакованих регіонах,

які прямо постраждали від наслідків війни, мали безтурботний відпочинок, розваги, а в деяких випадках повноцінну психологічну реабілітацію.

У 2025 році ми запустили програму психологічної реабілітації і відновлення в рамках проєкту «Під Парасолькою турботи»: це програма, яка поєднує відпочинок і структуровані психологічні сесії, а також містить широкий спектр заходів для заохочення до офлайн-спілкування, взаємодії із однолітками, міжрегіональному та міжкультурному обміну. Психологічне відновлення вдається забезпечити також завдяки поверненню нормальних дитячих ігор і живого контакту, якого багато із дітей-учасників табору не мали довгий час.

Цікавим досвідом також був проєкт «Зелена школа», в рамках якого нам вдалось поєднати офлайн відпочинок та відновлення із онлайн навчанням дітей протягом навчального семестру.

Які три основних виклики та три основні потреби ви бачите для програми у прийдешньому 2026 році?

Першим хочеться вказати на недостатність системного реагування на довготривалу кризу в Україні та зміщення фокусу допомоги в бік найбільш небезпечних зон.

З одного боку це виглядає досить логічно на фоні скорочення донорського фінансування, проте призводить до того, що підтримка постраждалих від війни людей відбувається нерівномірно, і люди, які переїхали, або планують переїхати в більш безпечні регіони не отримують достатньої допомоги у такий складний період.

Наслідком того, що західні регіони «випадають» з програм і проєктів, є випадки, коли сім'ї повертаються додому, де є небезпечно. Вони вчиняють так банально через те, що там мають власне житло і гуманітарку. Зрештою це означає, що діти залишаються в небезпеці фізичній та психологічній, позбавлені повноцінного навчання, а відтак ізольовані та без соціалізації.

З першим, пов'язаний і другий виклик – скорочення фінансування і «втома» системи в Україні та закордонних благодійників і партнерів. Нам важко забезпечити тривалість проєктів, які запускаємо. Особливо це складно зробити у випадку проєктів, які потребують багато інвестицій у навчання та зміну підходів.

Через неможливість забезпечення тривалого фінансування між проєктами утворюються розриви, що в свою чергу призводить до втрати команд та інфраструктури, особливо у випадках, коли центри орендують приміщення. Мова йде не тільки про профільних фахівців – психологів та соціальних працівників, це й адміністративний штат – директори, на яких лежить уся юридична відповідальність, підбір персоналу, налагодження і підтримка партнерств та комунікації із місцевою владою, громадами.

Коли проєкт закінчується, а через рік-півтора починається новий, процес запуску доводиться робити фактично із нуля: облаштовувати простір, наново навчати новий персонал, відновлювати партнерства. Це забирає ресурс і знижує сталість послуг.

Тож, якщо говорити про виклики, які бачимо перед нами у 2026 році критично важливо зберегти сталість роботи того масштабування, яке було напрацьовано у школах, громадах та місцевих організаціях Карітасу.

На фоні постійних атак на цивільну інфраструктуру та житлові масиви, наших ресурсів все ще недостатньо, щоб забезпечити дітей та їхні сім'ї необхідною підтримкою. В зимово-весняний період – це потреба в теплоту та безпечному місці, де є безперебійне енергопостачання та опалення, а також базова вода та їжа. В умовах тривалих відключень електроенергії, водопостачання та тепла, школи переходять у дистанційний, або змішаний режим. Тож діти ризикують отримати значні прогалини у навчанні, а ще потреба залишається і лише зростає у психологічній підтримці – необхідно вчасно реагувати на нові травми та втрати, сімейні конфлікти та економічні проблеми.

Також ми прагнемо забезпечити стійкість для тих послуг та програм, які ми створили; розбудова середовища професійної підтримки для фахівців – супервізії, інтервізії та обміни досвідом, спільне обговорення складних випадків, формування експертного середовища, що не обмежується одним проєктом; а також гармонізація стандартів і підходів. Особлива задача із зірочкою – впровадити єдині стандарти та здійснити уніфікацію методик і практик таким чином, але не загубити індивідуальний підхід до дитини і сім'ї.

Якими є пріоритети програми на 2026 рік?

Для програми “Освіта, формація та захист дітей” в пріоритетах на 2026 рік на першому місці – це посилення співпраці і синергії. Особливо на фоні скорочення донорських коштів, ми маємо максимально використовувати ресурси, які вже є у діючих проєктах та загалом мережі організацій Карітасу.

Ми і надалі прагнемо поєднувати психосоціальний супровід, інклюзію, забезпечення сімей засобами до існування, соціальні та медичні послуги та інші наявні у Карітасу програми навколо найкращих інтересів дітей та їхніх родин.

В цьому ж напрямку ми будемо посилювати синхронізацію з державними політиками – з одного боку Карітас залучатиметься більш активно в відповідь на потреби, які вважаються пріоритетними на рівні держави, але разом із тим ми будемо підсвічувати ті потреби, які мають недостатньо уваги з боку держави, але не менш важливі для майбутнього українського суспільства. Ми продовжуємо роботу з МОН та Мінсоц і в цілому рух до того, щоб наші практичні рішення «з полів» ставали частиною ширших змін у системі соціальної політики, освіти та психологічної служби.

Третій пріоритет – стійкість: забезпечення підтримки дітей у кризовому стані, але також фінансування команд та функціонування дитячих просторів у фазі переходу від гуманітарного реагування до відновлення.

Коли в Україні нарешті настане мир, ми усвідомлюємо, що проблеми не зникнуть – повернення евакуйованих дітей-сиріт, повернення сімей, які не змогли повноцінно адаптуватись на новому місці, повернення ветеранів з фронту, зраних як фізично так і психологічно, даватимуться взнаки наслідки

тривалих розлук та накопичені травми, тож нам потрібно бути готовими працювати і з новими викликами та, на можливо із значно меншими фінансовими ресурсами.

На процесі повернення вразливих категорій дітей та сімей нам вартує сфокусувати нашу увагу вже зараз.

Оскільки передумовами для безпечного повернення та успішної реінтеграції є створення умов в Україні, які будуть сприятливі для всіх дітей в громадах. І подбати про їхню готовність прийняти евакуйованих дітей та надати їм необхідну підтримку та допомогу відповідно до їхніх потреб необхідно вже зараз.

Не менш важливо налагоджувати міжкордонну співпрацю із сусідніми країнами для координації та взаємопідтримки, щоб це повернення було максимально безболісним і без ризиків для дітей, які довго були поза домом.

14.01.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/yak-vprovadzhuyetsya-postanova-kmu-%e2%84%96888-dosvid-oseli-staczionarnogo-doglyadu-v-medvyni/>

Як впроваджується постанова КМУ №888: досвід оселі стаціонарного догляду в Медвині

Евакуація неможлива без подальшого розселення. А для того, щоб самотні люди старшого віку та люди з інвалідністю мали безпечне місце проживання, потрібні не тимчасові умови, а гідні та довгострокові рішення.

Команда Благодійного фонду «Схід SOS» системно відстежує, як впроваджується експериментальний проєкт Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності «Гроші ходять за людиною». Він реалізується відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 06 серпня 2024 року №888 та адвокатує необхідні зміни. У травні 2025 року ми здійснили міжнародну моніторингову місію до осель стаціонарного догляду в шести областях України та почали адвокацію послаблення надмірних вимог до закладів для отримання державного фінансування (з текстом моніторингового звіту можна ознайомитися за посиланням). Завдяки цьому було ухвалено зміни, які дозволили отримувати послуги особам старшого віку та з інвалідністю з фізичними та/або сенсорними порушеннями IV групи рухової активності. Це фактично дало можливість нашим евакуйованим бути розселеними в оселях, які можуть отримати фінансування за постановою №888.

«Оселя стаціонарного догляду в селі Медвин на Київщині стала першою в області, що долучилася до експериментального проєкту. Нині тут проживає 10 самотніх людей старшого віку та людей з інвалідністю за фінансуванням проєкту. Вони отримують цілодобовий догляд, підтримку та піклування. Наш досвід показує: для ефективного розвитку таких осель потрібні реалістичні

вимоги, передбачуване фінансування та постійний контроль за якістю послуг», – зазначив адвокаційник БФ «Схід SOS» Ярослав Таранець.

Ми вже скерували понад 3 000 000 грн на ремонт та облаштування цієї оселі стаціонарного догляду в селі Медвин: встановили ліфт, відремонтували підлогу, забезпечили оселю побутовою технікою, меблями, засобами гігієни та додатковими засобами пересування для представників маломобільних груп населення. Крім цього, фахівці та фахівчині психосоціальної підтримки БФ «Схід SOS» регулярно відвідують евакуйованих, проводять заходи з емоційного розвантаження та надають індивідуальні консультації.

Ремонтні роботи виконано в межах проекту «Комплексна гуманітарна допомога постраждалим від конфлікту українцям та громадянам третіх країн в Україні, Польщі, Румунії та Молдові» за підтримки Diakonie Katastrophenhilfe та фінансування Міністерства закордонних справ Німеччини.

14.01.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/pryfront-uzymku-umovy-v-yakyh-ne-mozhna-zvolikaty/>

Прифронт узимку: умови, в яких не можна зволікати

Зима на прифронтових територіях посилює всі ризики і робить життя ще небезпечнішим. Синоптики прогнозують похолодання, а в окремих регіонах України температура може подекуди опускатися до -20°C . Постійні обстріли, пошкоджена інфраструктура та перебої зі світлом і опаленням роблять умови життя вкрай складними.

Найбільше від холоду потерпають люди, які залишаються без стабільного тепла, електрики та транспортного сполучення. За таких умов зростає ризик для представників маломобільних груп населення, зокрема людей старшого віку та родин із дітьми. Морози підвищують імовірність переохолодження та загострення хронічних захворювань. Через відсутність опалення люди змушені використовувати пічки й обігрівачі, що збільшує ризик пожеж і отруєнь чадним газом. Сніг і ожеледиця ускладнюють пересування та доступ до допомоги, зокрема виїзд із небезпечних районів і роботу екстрених служб. Медична допомога стає менш доступною через складний доїзд до лікарень і аптек.

Благодійний фонд «Схід SOS» здійснює повний цикл евакуації: від організації виїзду з небезпечних районів за запитом до кол-центру до розміщення в транзитному шелтері, допомоги з оформленням або відновленням документів та пошуку довгострокового місця проживання.

14.01.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/polyuvannya-na-gumanitarni-avtivky-nova-realnist-evakuacziyi-z-pryfrontovyh-gromad/>

«Полювання на гуманітарні автівки»: нова реальність евакуації з прифронтових громад

Станом на 7 січня 2026 року на Донеччині у прифронтових громадах перебувають понад 33 000 людей. За даними обласної державної адміністрації, в 11 населених пунктах триває обов'язкова евакуація родин із дітьми, там залишаються 698 дітей.

Про виклики, з якими сьогодні стикається евакуація з прифронтових громад, в етері Українського радіо розповів евакуаційник Благодійного фонду «Схід SOS» Роман Бугайов.

Оцінюючи 2025 рік, він зауважив, що для Донеччини це один із найважчих періодів повномасштабної війни, оскільки дрони та сучасні засоби ураження суттєво ускладнили евакуацію і гуманітарну роботу. Якщо у 2022 році можна було працювати за сотні метрів від лінії боїв, то сьогодні небезпечною є зона у 20–30 кілометрів, де гуманітарні автівки можуть бути атаковані ворогом.

За його словами, лише до вересня 2025 року офіційно зафіксовано 159 випадків ураження цивільного та гуманітарного транспорту ворожими дронами:

«Ми бачимо тенденцію цілеспрямованих ударів саме по гуманітарних і евакуаційних автівках. За ними приїжджають інші машини, інші люди, і фактично відбувається полювання на гуманітарних працівників».

Від 2022 року команда БФ «Схід SOS» займається евакуацією людей із прифронтових територій, зокрема представників маломобільних груп населення. Роман наголошує, що евакуація – це не лише дорога з точки А в точку Б. Це повний шлях – від дзвінка на гарячу лінію до транзитного прихистку й пошуку постійного житла. У 2025 році основними напрямками евакуації для фонду були Донеччина та Дніпропетровщина. Лише з Дніпропетровської області за 11 місяців екіпажі «Схід SOS» допомогли виїхати понад 3 200 людям.

Водночас потреба в ресурсах для здійснення евакуації та забезпечення безпеки команд є стабільно високою. Активна фаза виїзду людей з небезпечних територій триває: це відбувається хвилями й часто активізується раптово – після проривів фронту.

Окремою болючою темою залишається пошук місць для проживання представників маломобільних груп населення. БФ «Схід SOS» веде інформаційну кампанію «Черга життя», у межах якої публікує дані про людей, які очікують на виїзд через брак місць для розселення. Нині в черзі майже 40

осіб, яких неможливо зараз евакуювати через відсутність місць із належними умовами та доглядом.

«Це буквально черга життя. Люди звернулися по допомогу, але ми не можемо допомогти їм виїхати, поки не з'являться місця для безпечного розміщення», – зазначає Роман.

Він також наголошує, що багато людей відкладають евакуацію через страх або виснаження. Проте, коли загроза стає реальною, рішення змінюється:

«Якщо людина живе в зоні до 20–30 кілометрів від лінії бойових дій, важливо мати запасний план і не зволікати у випадках, якщо лінія фронту змістилася».